MESEERDŐ ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAM 2026.

BAPTISTA OKTATÁS

ADATLAP

Az óvoda neve: Meseerdő Óvoda
Székhelye: 1223 Budapest, Elza utca 22.
Telefon: 06-70-3125266

Óvoda OM azonosító száma: 200074

Fenntartó neve: **Baptista Diakóniai Központ**

Megbízott Igazgató: **Mucsiné Balassa Bernadett**

A dokumentum jellege: nyilvános;
Iktatószáma: 02./2026.
Megtalálható: az óvoda honlapján, valamint a vezetői irodában.
Hatálybalépésének időpontja: 2026.09.01.
A Pedagógiai Program visszavonásig, illetve módosításig hatályos.
Készült: 2026.08.25.

BAPTISTA OKTATÁS

A Pedagógiai Program tervezetét Mucsiné Balassa Bernadett megbízott igazgató készítette elő a nevelőtestület közreműködésével. A Pedagógiai Programot a nevelőtestület fogadja el, majd az elfogadott dokumentumot az igazgató hagyja jóvá.

Törvényi és jogszabályi háttér

A pedagógiai program elkészítése és alkalmazása során különösen az alábbi jogszabályok rendelkezéseit vettük figyelembe:

• Magyarország Alaptörvénye;

• a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 26.§-a;

• a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet;

• az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet;

• a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény;

• a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló

401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet;

• a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény;

• az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló hatályos jogszabályok;

• az oktatási tárgyú törvények 2026. évi módosításáról szóló 2026. évi XLVII. törvény;

• az intézmény hatályos alapító okirata, szervezeti és működési szabályzata, valamint házirendje;

• a Baptista Szeretetszolgálat EJSZ vonatkozó fenntartói határozatai és szakmai iránymutatása.

BAPTISTA OKTATÁS

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ GONDOLATOK PROGRAMUNKHOZ

1.1. PEDAGÓGIAI HITVALLÁSUNK 1.2. ÓVODÁNK SZAKMAI MÚLTJA 1.3 HELYZETKÉP, AMIRE PROGRAMUNK TOVÁBBFEJLESZTÉSE SORÁN ÉPÍTÜNK

II. ÁLTALÁNOS NEVELÉSI CÉLJAINK, LEGFŐBB ALAPELVEINK, ALAPFELADATAINK

2.1. ÁLTALÁNOS NEVELÉSI CÉLJAINK 2.2 LEGFŐBB ALAPELVEINK 2.3. KONKRÉT CÉLJAINK ÉS ALAPFELADATAINK 2.3.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA TERÉN 2.3.2. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS TERÉN 2.3.3. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS TERÉN 2.5. EGYÉNI BÁNÁSMÓD, DIFFERENCIÁLÁS, ESÉLYEGYENLŐSÉG

III. ÓVODAI ÉLETÜNK SZERVEZETI KERETEI

3.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK 3.2. TÁRGYI FELTÉTELEK 3.3. NAPI ÉS HETI RENDÜNK 3.4. NEVELŐMUNKÁNK DOKUMENTUMAI

IV. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI, FELADATAINK

4.1. JÁTÉK JÁTÉKESZKÖZÖK 4.2 MOZGÁS 4.3. VERSELÉS, MESÉLÉS 4.4. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC 4.5. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA 4.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE, MATEMATIKA 4.7 MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK 4.8. A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

V. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE, ISKOLAÉRETTSÉG

TESTI KÉPESSÉGEK: SZOCIÁLIS KÉPESSÉGEK: ÉRTELMI KÉPESSÉGEK: VERBÁLIS KÉPESSÉGEK:

VI. GYERMEKVÉDELEM

VII. TEHETSÉGGONDOZÁS

VIII. KAPCSOLATAINK

8.1. CSALÁDOKKAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS 8.2. ISKOLÁKKAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS 8.3. EGYÉB INTÉZMÉNYEKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

BAPTISTA OKTATÁS

I. BEVEZETŐ GONDOLATOK PROGRAMUNKHOZ

1.1. Pedagógiai hitvallásunk

Óvodai nevelő munkánkat, ha annak esszenciális erejét keressük, a **szeretet pedagógiájának** is nevezhetjük.
Ma már vitathatatlanul igazolt az a feltételezés, hogy a kisgyermekkorban kapott ingerek nemcsak a lelki, de az agyi, értelmi fejlődést is befolyásolják. Mi, a Meseerdő óvoda nevelői hiszünk abban, hogy a tőlünk, általunk kapott figyelmes, a gyermekek igényeire hangolt, szerető gondoskodás, melyet érintés, illat, hang, íz, látvány formájában kapnak, jelentős mértékben hozzájárulnak a különböző agyi területek éréséhez, fejlődéséhez. Tudjuk, hogy mindezen kívül, még nagyon sok minden alakítja, befolyásolja fejlődésüket. Óvodás életkorban a legfőbb nevelőerőnek mi mindenképpen a szeretetet tartjuk. Nem érzelemként értelmezzük azt, mint oly sokan mások, hanem olyan képességként, ami a gyermek érdekét szolgáló tevékenységre inspirál minket. Ennek a mindennapos jó és jól tevésnek természetes következménye a gyermekek fejlődése, a személyiségüket kibontakozni segítő társas lelki kapcsolat.
Egy helyi nevelési programnak két fontos kérdésre kell koncepcionális szinten választ adnia. A ***MI*** történik, és a ***HOGYAN*** történik az óvodában kérdésére.

Az első kérdésre ***Paracelsus*** gondolatai segítségével így válaszolunk.

„Aki nem tud semmit, nem szeret semmit.
Aki tehetetlen: érthetetlen.
Aki nem ért semmit, nem is ér semmit.
Aki viszont ért, az szeret is, néz is, lát is…
Minél több tudás rejlik egy-egy dologban,
annál nagyobb a szeretet…Aki azt
képzeli, hogy minden gyümölcs
ugyanakkor érik meg, mint a szamóca,
az semmit sem tud a szőlőről.”

A „hogyan” kérdésére ***Varga Domokos*** segítségével adunk irodalmi értékű választ.

„Csináljon bármit, ami nyitogatja a szemét és eszét,
szaporítja tapasztalatait.
Ő azt hiszi: csak játszik.
De mi már tudjuk, mire megy a játék.
Arra, hogy e világban, otthonosan mozgó, eleven eszű és
Tevékeny ember váljék belőle.”

1.2. Óvodánk szakmai múltja

…mert múlt nélkül nincs jelen és jövő.

MESEERDŐ névre „keresztelt” intézményünk, egy bátor óvodapedagógus elhivatottságának, szakmaszeretetének, kitartó útkeresésének eredményeként jött létre. Folyamatos fejlesztő munka hatására alakult, csiszolódott az elmúlt évek során olyanná, melynek következményeként ma már ismert és elfogadott óvodája Budafok városrésznek.

Az alapítástól kezdve egyik legfőbb célkitűzésünk, olyan nevelőmunka megvalósítása, ami

BARTISTA OKTATÁS

valódi, helyesen értelmezett gyermek szereteten alapul. Gondolkodásunk és tevékenységünk legfőbb alappillérének a másik ember tiszteletét, feltételhez nem kötött, vagyis feltétel nélküli elfogadását tartjuk. Függetlenül korától, szerepkörétől, társadalmi státuszától.
Valljuk, a kisgyermeknek joga van a szeretetre. Ez az ő korában elsődlegesen gondoskodást, vele való törődést, foglalkozást jelent. A szeretet lényegét a legtöbb ember abban látja, hogy őt szeretik. Mi itt az óvodában azon a véleményen vagyunk, hogy pedagógusi kötelességünk a gyermeknek ezt az alanyi jogon járó szeretetet biztosítani. Ezen a területen is a személyes példaadás erejére támaszkodunk. Meggyőződésünk szerint a szeretetet tanulni lehet, kell. Célunk, a gyermekeket képessé tenni a szeretet fogadására, majd adására.
Összefoglalva mindazt, amit a szeretettel kapcsolatban gondolunk, mi úgy érezzük, hogy **a szeretet válasz az emberi lét kérdésére,** mivel annak tartalma az alapvető igenlés. Ez a nevelés szintjén a feltétel nélküli elfogadást jelenti. Legáltalánosabban értelmezve tehát nevelői feladatunk, segítséget adni a gyermekeknek az emberi léthez szeretetünk ereje által.
Küldetésünknek tekintjük az élő és élettelen világ gyermekekkel való megismertetését. Tudjuk, „a**ki nem tud semmit, az nem szeret semmit”. A**z élő és élettelen világ szépségének megláttatása lehetővé teszi annak érvényesülését, hogy „a**ki ért, az szeret is, néz is, lát is…”**. Mindig hittünk és egyre nagyobb meggyőződéssel hisszük és hirdetjük, hogy a **mese kitüntetett érték** a növekedésben lévő gyermek és az ő növekedését szolgáló felnőtt számára. Nem felejthetjük el, hogy gondolkodásuk óvodás életkorban mágikus, világképük naiv. A szimbólumok nyelvét értik, így a mese világában jól eligazodnak. A jól kiválasztott illetve jól elmondott mese segítséget jelent számukra zűrzavaros élmény maradványaik feldolgozásában. Segíti őket a jó és a rossz megkülönböztetésében. Mindezek fontos, aktuális tanulni valók óvodás életkorban. Segít az érzékit összekapcsolni a képzelettel, a belső képi világ megteremtésével. Mindez jól szolgálja a fogalmi gondolkodás kialakulását, ami a következő életszakasz legfőbb feladatának, a tanulásnak nélkülözhetetlen eleme.

Az Óvoda fenntartója a 2025/2026-os tanévtől a Baptista Diakóniai Központ, ami hatással van a pedagógiai program változására is. Fokozatosan szeretnénk bevezetni a keresztyén szellemiség és értékek közvetítését az óvoda mindennapjaiban.

1.3 Helyzetkép, amire programunk továbbfejlesztése során építünk

Óvodánk több mint *20 éves* szakmai múlttal rendelkezik. Nevelési programunkat egyre bővülő szakmai tudásunk, gyakorlati tapasztalataink alapján folyamatosan gazdagítottuk, finomítottuk. Úgy érezzük, nevelési céljaink, pedagógiai döntéseinket befolyásoló, illetve meghatározó nevelési alapelveink mára letisztultak, konkrét feladataink rendszerbe szerveződtek. Jelenlegi programunk a *2015-ben* készültre épül, annak továbbfejlesztett változata. Óvodánk Budafokon, csendes zöldövezeti környezetben fogadja a gyermekeket. Távol a lüktető, sokféle veszélyforrást magában foglaló, sok tekintetben egészségtelennek mondható városmagtól. Ideális környezetet kínálunk a gyermeki léthez, a testi, lelki, szellemi, növekedéshez, 2,5-3 éves kortól iskolába lépésig. Adottságaink révén, a családi életformához hasonló működési feltételekkel rendelkezünk. A szülők visszajelzései alapján joggal hihetjük, hogy a nevelési szolgáltatásunkat igénybe vevők is ideálisnak tartják óvodánk környezeti adottságait. Feltételrendszerünket az elmúlt évek során tudatosan és folyamatosan tovább fejlesztettük. Tágas, többfunkciós helyiségeink, megfelelő méretű és minőségű térként szolgálják a legkülönfélébb gyermeki tevékenységeket.
A nevelő munkánkat segítő, illetve a gyermekek spontán érését, növekedését szolgáló tárgyak, berendezési eszközök beszerzése és elhelyezése során legfőbb szempontnak a gyermeki szükségleteket és az abból fakadó életkori sajátosságokat tekintettük. Szempont volt

BAPTISTA ÓVODA

mindezeken túl, óvodánk egyre finomodó cél, illetve feladatrendszere. Nevelőmunkánk teljes rendszerében minőségelvű gondolkodásra törekedtünk. Eszközeink vonatkozásában ez annak az elvnek a követését jelenti, hogy „a kevesebb néha több", vagy pl. az eszközök vonatkozásában „a drága mindig olcsóbb". Hiszünk abban, hogy amiben gyönyörködik a gyermek, azzal hasonlóvá is válik. A jó, a szép, az esztétikus biztosítása ezért nevelési céljainkat szolgáló feladat, vagyis kötelesség.
Udvarunk mérete a gyermeklétszámhoz viszonyítva szintén ideálisnak mondható. Felszereltsége, folyamatos fejlesztő munkánk következményeként, a gyermeki személyiség kibontakozását sokféle módon szolgáló.

Mára bizonyossá vált számunkra, hogy az óvodánk alapításakor megfogalmazott nevelési céljaink, elképzeléseink, úgy az alapelvek, mint a konkrét feladatok vonatkozásában időt állóak. Jövőképünk lényegében nem változott, inkább finomodott és mélyült. Pedagógiai hangsúlyaink többnyire megerősödtek. Mélyülő jövőképünk következményeként azonban új célok megfogalmazását is időszerűnek tartjuk.
Óvodai nevelésünkben a személyiség teljes kibontakoztatására törekszünk, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas nevelésben.
Bizonyítottá vált számunkra, hogy a gyermeki személyiség kibontakozásában a legmeghatározóbb tényező az őket körülvevő érzelmi miliő. Ennek legfőbb eleme a feltétel nélküli elfogadás, életkori sajátosságaik tiszteletben tartása. Hitünk szerint nevelő hatás, csak ezen az alapon jöhet létre.
A környezeti hatások minőségét szintén jelentős mértékű befolyásoló tényezőnek tartjuk. Óvodánk berendezését ezért az elmúlt évek során úgy alakítottuk, hogy méretét és funkcióját tekintve az, a gyermeki igényekhez igazodjon.
Óvodai életünket olyan tartalommal telítettük, hogy mára a világban megszokottnál kevesebb, áttekinthetőbb, érthetőbb ingerhatást kínálunk a gyermekek számára. Odafigyelő, tudatos munkával, fejlesztő hatásokban gazdag, de a gyermeki szükségleteket tiszteletben tartó óvodai életet sikerült kialakítanunk. Eredményeinkre büszkék vagyunk, értékeink megőrzését, jó gyakorlatunk fenntarthatóságát új célként értelmezzük.

A szülőkkel való kapcsolatot óvodánkban szándékunk szerint mindig a nyitottság, az együttműködési készség jellemezte. Úgy érezzük, a szülőkben is megvolt az erre irányuló szándék és akarat. A családok egyre nehezedő anyagi helyzetét érzékelve azon gondolkodtunk, hogyan tudnánk segítségükre lenni. Olyan megoldásokat próbálunk keresni, ami közös ügyünk, a gyermekek nevelése szempontjából is értéket képviselnek. Mára gyakorlattá vált óvodánkban, hogy a családok nem csupán és kizárólagosan anyagi támogatást nyújtanak, hanem minden más, birtokukban lévő érték felajánlását elfogadjuk. Mára bizonyossá vált, hogy szellemi tőkéjük, fizikai erejük, vagyis tevékeny, aktív részvételük az óvoda üzemeltetésében olyan értéktöbbletet képvisel, ami túlmutat a kizárólagosan anyagi alapokon nyugvó támogatással szemben.

Fontos megfigyelési tapasztalatnak tartjuk, hogy a gyermekek a régebbinél nyitottabbak és érdeklődőbbek a nagyvilág dolgai iránt. Látóterük kibővült, ám ismereteik nagy részét nem személyes tapasztalat útján, hanem egy virtuális világban mozogva szerzik. Kíváncsiságukat felkelteni, figyelmüket megtartani ma már más módon lehet. Valósággal vissza kell szoktatni őket saját gyermeki világukba. Ez igen kitartó és következetes pedagógiai munkát igényel. Pedagógiai kihívás is egyben, hiszen valljuk, hogy ahol a figyelem, ott a szeretet. Ezek a változások folyamatos gondolkodásra késztettek minket. Érezzük, tudjuk, elsősorban nekünk kell változnunk. Nem maradhatunk a régi beváltnak hitt úton. Nem hallgathatunk, amikor a gyermekek új és új dolgokra nyitják rá szemüket, fülüket. A mi felelősségünk, hogy ezek közül melyiknek nyitják meg szívüket is.
Az is mindennapos tapasztalatot jelentett számunkra, hogy a szülők nevelői szerepkörüket egyre inkább átadják a médiának, a legkülönfélébb modern technikai eszközökkel próbálják

PÁPISTA OKTATÁS

meg helyettesíteni magukat. Keveset beszélgetnek, csak elvétve mesélnek gyermekeiknek. Az egyensúly megtalálása, a haladni, de okosan és mértékkel elvének érvényesítése mindennapos célkitűzéssé vált számunkra, mint ahogyan a szülők nevelése is. A harmónia megteremtésének eszközét és módszerét az óvónő-gyermek szeretetre épülő kapcsolatában láttuk és látjuk. Megnyugtató öleléseinkben, simogató kezünkben és szavunkban, a gyermek életritmusához igazított életrend biztosításában.

Megfigyelési tapasztalatainkra reagáló pedagógiai válaszunk, a gyermekek mentális gondozásának vállalását, annak nevelési célrendszerünkbe való felvételét eredményezte. Szomorú, ugyanakkor tettekre serkentő tapasztalat volt számunkra, hogy a szülők az óvoda után, a legkülönbözőbb foglalkozásokra vitték gyermekeiket. Tudjuk, jót akarnak. Döntéseik mögött félelemérzetük áll. Attól tartanak, hogy gyermekük valamiről, valamiből kimarad. Úgy érezzük, segítségükre kell lennünk.

Szigorú önvizsgálaton alapuló önismeretünkre és önbizalmunkra alapozva úgy döntöttünk, megpróbáljuk ezeket a szülők által kívánt és szükségesnek tartott fejlesztő hatásokat és élményeket óvodai életrendünkbe beépíteni. Mára óvodánk mindennapos szolgáltatását képezi a *minden gyermek számára nyújtott intenzív és szervezett mozgás*, az idegen nyelvvel való játékos ismerkedés.

II. Általános nevelési céljaink, legfőbb alapelveink, alapfeladataink

Konrad Lorenz Nobel díjas tudós ezt írta „Ember voltunk hanyatlása” című könyvében. „ A nevelés elérhető céljait illetően kézenfekvőnek tűnik, hogy szembeszálljunk a romboló befolyásolással, amelyet a technokratikus társadalmi berendezkedés a gyermekeink nevelkedésére kifejt. Első és mindenfajta hospitalizáció megakadályozása.”

2.1. Általános nevelési céljaink

Annak elérése, hogy a gyermek harmonikus fejlesztése biztosítva legyen:

- mindennapi, hiteles mintát közvetítsünk, és ezzel Isten, ember és az élet szeretetére, tiszteletére neveljünk,
- minden óvodánkba járó gyermeket szeretet és megbecsülés övezze,
- személyiségük minél teljesebb kibontakozásához szükséges fejlesztő hatások biztosítva legyenek számukra,
- egyéni érési folyamatukat látva, azt tiszteletben tartva fejlődésüket a rendelkezésünkre álló eszközök tudatos felhasználásával segítsük,
- a csoportot a gyermekek egyéni fejlődését szolgáló módon működtessük,
- testi-lelki-szellemi növekedésüket gátló, esetleg károsító hatásokat minimálisra csökkentsük,
- biztonságos, higiénikus környezetet biztosítsunk számukra,
- az egészséges életvitel, az egészségtudatos magatartás modelljét megalapozzuk,
- a gyermekek óvodai életrendjében a játékközpontúság érvényesüljön,
- az aktivitás elvének érvényesülését biztosító, a gyermekek érdeklődéséből kiinduló, érzelmekkel telített tapasztalatok, élmények biztosításával tanulási folyamatuk irányítása, *az önazonosság megőrzése*
- az *egyéni bánásmód* un. inkluzív pedagógiai gyakorlattá mélyítése,
- a prevenciós célú, korrekciós és kompenzáló tevékenység mindennapi nevelési gyakorlatunk szerves részévé váljon, megfelelve ezzel „A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról” szóló törvényben megfogalmazott előírásoknak,
- *a családok nevelőmunkájának segítése, mindenkori és előítéletektől mentes kapcsolat kialakítása és fenntartása,*
- a kudarc nélküli iskolakezdéshez szükséges fejlettségi szint elérése a személyiség teljes struktúrájában.

BAPTISTA OKTATÁS

2.2 Legfőbb alapelveink

Óvodánk *2015-ös* keltezésű nevelési programjában rögzített nevelési alapelveink helyességét az elmúlt évek eredményei egyértelműen igazolták. Módosított programunk készítése során ezekből indulunk ki. Elsődlegesen megerősítjük azokat. Ismétlésük helyett azonban fontosabbnak tartjuk azon elveknek megfogalmazását és programba emelését, amelyeket a társadalomban zajló változások emberekre, családok életére gyakorolt hatása miatt kiemelten fontosnak tartunk.
Ezek a következők:

- A gyermeknek szeretetre, méghozzá okos szeretetre van szüksége, olyanra, ami jövőbeni boldogulását szolgálja.
- A gyermek egyedi személyiség és szociális lény is egyszerre.
- A gyermek fejlődő személyiség, fejlesztését genetikai adottságok és az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.
- Pedagógiai gyakorlatunk kérdéseire adott válaszainkat változatlanul a „gyermeki jogok és szükségletek" nyilatkozatában megfogalmazottakra alapozzuk. Ebből is hangsúlyozva a gyermek legfőbb, vagyis a családban való élés, illetve a gyermekként való élés jogát.
- A pedagógiai hatásaink mindig a gyermek személyiségéhez igazodnak.
- A gyermekként való élés lehetősége szükségleteik ismeretén és tiszteletén alapul.
- Az egységes ráhatás elvének érvényesülését a gyermeki fejlődés szempontjából olyan alapelvnek tartjuk, ami a családokkal való együttműködés elérését kiemelkedő jelentőségű feladattá teszi.
- A gyermekek közötti természetes módon létező társadalmi, életminőségi különbözőségeket az egyenlő hozzáférés elvének érvényesítésével próbáljuk az egyéni fejlődésükhöz szükséges optimális szinthez közelíteni.
- A hátrányos megkülönböztetés tilalmát magunkra nézve kötelező alapelvnek tartjuk.
- A személyiségi jogok védelmét a nevelés teljes folyamatában, kapcsolataink teljes vertikumában kötelességünknek tartjuk. A gyermekeket abban a tekintetben is védjük, hogy a család életéről tőlük kapott információkat titoktartási kötelezettséggel kezeljük.
- Igény esetén óvodánk migráns gyermekek nevelését is vállalja, kínálva ezzel a multikulturális közeg általi integráció lehetőségét.
- Változatlanul fontos alapelvünk, hogy minden olyan kapcsolat iránt nyitottak vagyunk, amiben a közös érdek, a gyermekek fejlődésének elősegítése.
- Óvodai nevelésünk során a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (kisiskolás korba) való lépés belső pszichikus feltételei.

2.3. Konkrét céljaink és alapfeladataink

2.3.1. Az egészséges életmód alakítása terén

Célunk: a gyermekek egészséges életmódra nevelése, kiegyensúlyozott életrend szokásainak kialakítása, napi gyakorlása, a környezet tisztántartására, a környezet rendjének megóvására és megteremtésére való igény felkeltésével, a *gyermekek mozgásigényének kielégítésével* az egészséges életvitel képességének megalapozása.
A gyermekek egészségének védelme, annak megőrzése, helyes szokásrend begyakoroltatása, a testápolás, öltözködés, táplálkozás és edzés terén.

BAPTISTA OKTATÁS

Alapfeladataink:

- Az egészséges, illetve egészségtudatos életmódhoz szükséges szokások, készségek megalapozása, gyakoroltatása.
- A egészség szempontjából hasznos illetve káros hatások és anyagok megkülönböztetését segítő tudás megalapozása.
- Különösen fontos a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlezsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek-gyümölcsök, tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.
- *Az egészséges és biztonságos környezet biztosítása, a környezettudatos magatartás megalapozása*
- Balesetek, betegségek megelőzése.
- A gyermekek testi-lelki- szellemi növekedésének elősegítése az óvoda teljes eszközrendszerével.
- A gondozási tevékenység egyéni fejlettséghez és igényekhez igazodó minőségi szintű ellátása.
- Következetes és rugalmas szokás és szabályrend kialakítása és gyakoroltatása. • A gyermekek testi fejlődésének, testi képességei alakulásának folyamatos nyomon követése.
- A szülőknek igény esetén segítségnyújtás, tanácsadás.
- *A gyermekek napi pihenéséhez szükséges feltételek biztosítása*.
- A gyermekek edzése.
- Olyan napi és heti rend kialakítása és fenntartása, ami a gyermekek valós érdekét, testi, lelki, szellemi növekedését szolgálja.
- A gyermekek óvodában eltöltött idejének tudatos, élettani szükségleteik és intimitás iránti igényük szerinti tervezése, szervezése, irányítása.
- Az érzékszervek egészséges működésének segítése.
- A szülőkkel, az egészségügyi hálózattal való együttműködés a prevenciós esetleg korrekciós feladatok ellátása érdekében.

Figyelemre méltó tapasztalatnak tartjuk, hogy a hagyományaikat megőrző népek egészségesebbek és életképesebbek, mint a kevésbé hagyományőrzők. Erre alapozva úgy érezzük, mi magunk is egészségesebbek lehetünk, a gyermekeket is azzá tehetjük, méghozzá hosszú távon, ha visszatalálunk gyökereinkhez, nevelésünkben is teret adva széles értelemben vett hagyományainknak.
Valójában a **hagyományt** egyfajta láthatatlan szervező erőnek, emberré alakító, egészséget megtartó tényezőnek tekintjük.

2.3.2 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés terén

Célunk: az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, igényes használatára nevelés. A gyermekek természetes beszédkedvének megőrzése, mondanivalójuk meghallgatása, kérdéseik megválaszolása, *a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve* nevelünk. Kérdéseket motiváló környezet megteremtése és fenntartása. A gyermeki aktivitás, motiváltság és kíváncsiság megőrzése, kielégítése.

Alapfeladataink:

- Az anyanyelv fejlesztése, elsődlegesen a személyes példaadás módszerével, amely az óvodai élet valamennyi tevékenységi formájában megvalósítandó feladat. *Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.*
- A gyermeki beszéd eszközként való használatának fejlesztése, szókincsbővítés,

BAPTISTA OKTATÁS

beszélő, kérdések megfogalmazását inspiráló környezet biztosítása *spontán és tervezetten*.

- Az anyanyelv szeretetére, megbecsülésére nevelés. Kitüntetett eszköznek, a mondókákat, verseket, meséket tekintjük és alkalmazzuk, kiegészítve a népi népmesék, népi hagyományokat felelevenítő népi mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeivel, meséivel.
- A klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helyük van az irodalmi kínálatunkban.
- A gyermekek anyanyelvi fejlődésének, érésének folyamatos figyelemmel kísérése, ezen alapuló tudatos fejlesztési lehetőségek és feltételek megteremtése.
- Mozgásigényük kielégítésével az anyanyelvi fejlődés elősegítése.
- Kommunikációs képességek alakítása, fejlesztése.
- A gyermekek mindenkori meghallgatása, kérdéseikre felelős válaszadás. • Anyanyelvi játékok szervezése.
- Beszédhibák javítása, szakember segítségének kérése szükség esetén. • Megismerő képességeik fejlesztése, direkt és indirekt módszerek alkalmazásával. Megfigyelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás.
- Kreativitásuk megtartása, értékként kezelése.
- A spontán illetve tudatos módon, óvodán kívül és azon belül szerzett ismeretek rendezése, szükség szerinti korrekciója.
- Szűkebb és tágabb környezetük megismertetése, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja.
- A természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre rácsodálkozzon, azokat megbecsülje.
- Részképességeik optimális fejlődése érdekében, preventív fejlesztő játékok szervezése,
- Célzott tevékenységek szervezése az iskolába lépést megelőző időszakban. • Énkép és testséma kialakulásának elősegítése változatos módszerekkel és eszközökkel.
- Alapvető összefüggések megláttatása.
- Elemi mennyiségi ismeretek tapasztalati úton való megismertetése.
- Változatos tevékenységek feltételeinek biztosítása.
- Értelmi képességeik érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás fejlesztése.

Hagyományaink valódi értékeinket őrzik. Maga az anyanyelv is egyfajta hagyomány, identitástudatunk kialakulásának alapfeltétele.

2.3.3. A hitre nevelés terén:

- A keresztény óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi, lelki szükségleteinek kielégítése,
- a hitre nevelés megalapozása.

2.4. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés terén

Célunk: derűs légkörben érzelmi biztonságot nyújtani a gyermekek számára. Önállósági, öntevékenységi vágyuk teljesülésének segítése, pozitív magatartási modell nyújtásával erkölcsi, érzelmi, akarati tulajdonságaik fejlesztése. A gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt közötti alapvetően pozitív érzelmi töltésű kapcsolat kialakítása, fenntartása.

BAPTISTA OKTATÁS

Alapfeladataink:

• Reális, többnyire pozitív életszemlélet közvetítése személyes példamutatás útján. •
A bátorító nevelés alapelveinek érvényesítése a mindennapokban.

• Közös élmények, közös tevékenységek szervezése, irányítása.
• Ünnepek érzelmi előkészítése, élmények érzelmi feldolgozását segítő feltételek megteremtése.
• Baráti kapcsolatok ápolása, segítése.
• Esetlegesen hátrányos helyzetű, illetve tehetséges gyermekek érzelmi szempontú segítése, támogatása, szükség esetén szakemberek bevonásával.
• A társas együttélés szokásainak, szabályainak megismertetése, gyakoroltatása.
• *Erkölcsi* tulajdonságok alakítása, finomítása, a nevelés teljes eszközrendszerével, kitüntetetten a játék és mese alkalmazásával.
• Nevelési módszerek tudatos, a gyermekek egyéni eltéréseit figyelembe vevő alkalmazása.
• *Különbözőségek elfogadására való szoktatás*. *Az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.*
• Szociális érzékenységen alapuló nevelői attitűddel előítélet mentes környezet kialakítása, kommunikáció gyakorlása.
• Derűs csoportlégkör, érzelmi biztonság feltételeinek megteremtése.
• Érzelmi biztonságot nyújtó bizalommal teli, nyugodt, családias légkör kialakítása. •
Egyéni igények figyelembe vétele.

• Az óvodába újonnan érkező, vagy betegségből visszatért gyermekek szeretetből fakadó fogadása.
• A mese erkölcsi nevelést szolgáló szerepének tudatos felhasználása.
• A *gyermekek erkölcsi tulajdonságainak* alakítása a saját élethelyzeteikben való *tapasztalással, személyes példaadással, mint pl: az együttérzés, a segítőkészség, figyelmesség)*
• Tehetséggondozás.
• A gyermekek egyéni fejlődését szolgáló játék tevékenység kialakulásához szükséges feltételek biztosítása.
• A gyermeki tevékenységek tudatos óvónői értékelése.

A **hagyományok** az érzelmi nevelés és szocializáció szempontjából is kitüntetett értéket képviselnek nevelőmunkánkban. Segítségükkel nem csupán anyanyelvüket, hanem szokásainkat, játékainkat, ünnepeinket is átadhatjuk a gyermekek számára. Ezek keretet, támpontot és mindezeken keresztül biztonságérzést nyújtanak számukra. Az óvodás életkorú gyermekek pedig elsődlegesen biztonságra van szüksége.

2.5. Egyéni bánásmód, differenciálás és esélyegyenlőség

Az egyéni bánásmód alapelvei

Óvodánk nevelőmunkájában minden gyermek egyedi, megismételhetetlen személyiség. Nevelésünket a gyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez, fejlődési üteméhez, képességeihez, érdeklődéséhez, családi hátteréhez és aktuális érzelmi, testi, valamint szociális szükségleteihez igazítjuk.

Az egyéni bánásmód alkalmazásának célja, hogy minden gyermek:
• érzelmi biztonságban érezze magát,
• saját fejlődési ütemének megfelelő támogatást kapjon,
• képességeihez igazodó feladatokban vehessen részt,
• rendszeresen sikerélményhez jusson,
• megkapja a fejlődéséhez szükséges pedagógiai segítséget,

BAPTISTA OKTATÁS

• hátrányos megkülönböztetés nélkül vehessen részt az óvodai élet valamennyi tevékenységében,
• meglévő erősségeire építve fejlődhessen.

Az egyéni bánásmód nem a gyermek elkülönítését jelenti, hanem olyan személyre szabott pedagógiai segítségbiztosítását, amely lehetővé teszi számára a közösségben való aktív és eredményes részvételt.

A gyermekek egyéni szükségleteinek megismerése

Az óvodapedagógusok a gyermekek egyéni sajátosságait és fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérik.

Ennek során különösen figyelembe veszik:

• a gyermek óvodába lépésekor szerzett tapasztalatokat,
• a szülőktől kapott információkat,
• a gyermek játékát, mozgását, kommunikációját és társas kapcsolatait,
• az érzelmi, értelmi, szociális és testi fejlődés jellemzőit,
• a gyermek érdeklődését, motivációját és erősségeit,
• az esetleges fejlődési elmaradásokat és nehézségeket,
• a pedagógiai szakszolgálat vagy más szakember véleményét,
• a gyermek egészségi állapotából, családi helyzetéből vagy kulturális hátteréből adódó sajátosságokat.

A gyermek fejlődésére vonatkozott tapasztalatokat az óvodapedagógusok a jogszabályban és az intézmény belső szabályzataiban meghatározott módon dokumentálják. A szülőket a gyermekük fejlődéséről rendszeresen közérthető és tapintatos módon tájékoztatják.

A differenciálás intézményi gyakorlata

A differenciálás az óvodai nevelés valamennyi tevékenységében folyamatosan érvényesül. Célja, hogy a gyermekek eltérő fejlettségi szintjüknek, képességeiknek, érdeklődésüknek és szükségleteiknek megfelelően kapcsolódhassanak be a tevékenységekbe.

Az óvodapedagógusok a differenciálást különösen az alábbi területeken alkalmazzák:

• a tevékenységek céljának és tartalmának megválasztásában,
• a feladatok nehézségi fokának meghatározásában,
• a tevékenység elvégzéséhez biztosított időben,
• a segítségadás módjában és mértékében,
• az alkalmazott módszerek és eszközök kiválasztásában,
• az egyéni, páros, mikrocsoportos és csoportos tevékenységek megszervezésében,
• a gyermekek érdeklődésének és választásának figyelembevételében,
• a környezet és a tevékenységi helyzetek kialakításában,
• a gyermekek teljesítményének értékelésében és megerősítésében.

Az óvodapedagógus ugyanazon tevékenységen belül különböző nehézségű feladatokat, eltérő mennyiségű segítséget és többféle megoldási lehetőséget biztosít. A gyorsabban fejlődő, kiemelkedő képességű gyermekek számára gazdagító, tovább gondolásra ösztönző tevékenységeket kínál, még a lassabb ütemben fejlődő vagy valamely területen nehézséggel küzdő gyermekek számára több időt, ismétlést szemléltetést és személyes segítséget biztosít.

A differenciálás során elsődleges szempont a gyermek önbecsülésének védelme. A gyermeket

BARTIS TAOKTATÁS

nem hasonlítjuk egymáshoz, fejlődésüket elsősorban saját korábbi fejlettségi szintjükhöz viszonyítva értékeljük.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek támogatása

Óvodánk az alapító okiratában, szakmai alapdokumentumában meghatározott feladatellátási körben gondoskodik a kiemelt figyelmet és különleges bánásmondót igénylő gyermekek neveléséről.

Ide tartozhatnak különösen:

• a sajátos nevelési igényű gyermekek,
• a beilleszkedési, tanulási vagy magatartási nehézséggel küzdő gyermekek,
• a kiemelten tehetséges gyermekek,
• a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek,
• a tartós gyógykezelés alatt álló krónikus betegséggel vagy egészségügyi sajátossággal élő gyermekek,
• a szociális, családi vagy kulturális körülményeik miatt fokozott támogatást igényű gyermekek,
• a magyar nyelvet nem, vagy csak részben beszélő gyermekek.

A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási vagy magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztését a szakértői véleményben foglaltak figyelembevételével szervezzük meg. Az óvodapedagógusok együttműködnek a gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal, logopédussal, pszichológussal, a pedagógiai és szakszolgálat munkatársaival és a gyermek ellátásával részt vevő más szakemberekkel.

Amennyiben az óvodapedagógus a gyermek fejlődésében tartós elmaradást, szokatlan változást vagy beilleszkedési nehézséget észlel, tapasztalatait megbeszéli a szülővel és szükség esetén kezdeményezi a megfelelő szakember vagy szakszolgálat bevonását.

Az esélyegyenlőség biztosítása
Óvodánk minden gyermek számára biztosítja az egyenlő bánásmódot és az óvodai neveléshez való egyenlő hozzáférést. Elutasítjuk a hátrányos megkülönböztetés minden formáját.

A gyermekkel szemben nem alkalmazható hátrányos megkülönböztetés különösen:
• neme,
• származása,
• nemzetisége,
• bőrszíne,
• vallása vagy világnézete,
• egészségi állapota,
• fogyatékossága,
• sajátos nevelési igénye,
• családi vagy szociális helyzete,
• anyagi körülményei,
• fejlettségi szintje,
• magatartása vagy más személyes tulajdonsága miatt.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében:
• figyelemmel kísérjük a gyermekek óvodai részvételét és rendszeres jelenlétét,
• támogatjuk a hátrányos helyzetből adódó különbségek csökkentését,
• biztosítjuk, hogy anyagi okból lehetőleg egyetlen gyermek sem maradjon ki az óvodai programokból,
• a gyermekek számára szükségleteikhez igazgató pedagógiai segítséget biztosítunk,

BAPTISTA OKTATÁS

• elősegítjük a közösségbe való befogadást és a társas kapcsolatok kialakulását,
• együttműködünk a családokkal, a gyermekjóléti szolgálattal, a pedagógiai szakszolgálattal és más segítő intézményekkel,
• a gyermekek eltérő kulturális, családi és vallási hátterét tiszteletben tartjuk,
• megelőzzük és kezeljük a kirekesztő, bántó vagy megalázó magatartást,
• a gyermekek személyes adatait és különleges adatait bizalmasan kezeljük.

A keresztény értékek közvetítése során is tiszteletben tartjuk a gyermekek és családjaik emberi méltóságát, lelkiismereti és vallási meggyőződését, valamint az egyenlő bánásmód követelményét.

A szülőkkel és szakemberekkel való együttműködés

Az egyéni bánásmód csak a család és az óvoda együttműködésével lehet eredményes. A szülőt a gyermekére vonatkozó pedagógiai döntések előkészítésébe bevonjuk, véleményét meghallgatjuk és a szükséges intézkedésekről tájékoztatjuk.

A kapcsolattartás formái:
• napi személyes tájékoztatás,
• szülői értekezlet,
• fogadóóra,
• egyéni megbeszélés,
• a gyermek fejlődéséről szóló rendszeres tájékoztatás,
• közös egyeztetés a fejlesztés céljairól,
• szükség esetén szakember bevonása.

A szakértői vizsgálat kezdeményezésekor és a fejlesztési feladatok meghatározásakor az óvoda a szülővel együttműködésre törekszik. A szakértői véleményben foglaltakat az érintett dolgozók megismerik és a rájuk vonatkozó feladatokat végrehajtják.

Intézményi felelősségek

Az igazgató feladata:

• az egyéni bánásmód és az esélyegyenlőség intézményi feltételeinek biztosítása,
• a szükséges szakemberekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése,
• a szakértői véleményekben előírt ellátás megszervezése,
• a hátrányos megkülönböztetés megelőzése,
• a pedagógiai feladatok végrehajtásának ellenőrzése.

Az óvodapedagógus feladata:

• a gyermek egyéni fejlődésének folyamatos megfigyelése,
• a differenciál tevékenységek megtervezése és megszervezése,
• a gyermek fejlődésének dokumentálása,
• a szülő rendszeres tájékoztatása,
• szükség esetén szakember bevonásának kezdeményezése,
• a szakértői véleményben meghatározott pedagógiai feladatok végrehajtása.

A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak feladata:

• az óvodapedagógus iránymutatása alapján az egyéni szükségletekhez igazgató segítségnyújtás,
• a gyermek méltóságának és személyiségi jogainak tiszteletben tartása,

BAPTISTA OKTATÁS

• a gyermekkel kapcsolatos információk bizalmas kezelése,
• a közösségi részvétel és az önállóság támogatása.

A megvalósítás ellenőrzése és értékelése:

Az egyéni bánásmód, a differenciálás és az esélyegyenlőség érvényesülését az intézmény rendszeresen értékeli. Az értékelés során figyelembe vesszük a gyermekek fejlődési dokumentációját, a szülői visszajelzéseket, az óvodapedagógusok tapasztalatait, a szakértői véleményben meghatározott feladatok teljesülését, a fejlesztések eredményességét, a gyermekek közösségi részvételét és érzelmi biztonságát. Az értékelés eredménye alapján szükségesetén módosítjuk a pedagógiai módszereket, a fejlesztési célokat, a segítségnyújtás mértékét vagy a gyermek számára biztosított feltételeket.

III. Óvodai életünk szervezeti keretei

3.1. Személyi feltételek

Célunk, a legáltalánosabb értelemben az, hogy mindenkor olyan emberi „minőségben" legyünk a gyermekek között, ami követhető, fenntartható mintát jelent számukra. Hivatásszemélyiségünk gondozását ezért kiemelten fontos feladatunknak tekintjük. Egészségünk védelmére, testi, szellemi, lelki vonatkozásban tudatosan törekszünk.
A nevelési programunkban rögzített céljaink, feladataink magas szintű ellátásának legfőbb garanciáját saját személyiségünkben határozzuk meg. Nevelési gyakorlatunkért teljes körű felelősséget vállalunk. Szakmai személyiségünk gondozását, szakmai kompetenciáink folyamatos fejlesztését olyan kötelességként értelmezzük, melynek konkrét tartalmát, formáit a folyton változó partneri, elsősorban a jogos szülői igények alapján határozzuk meg.
A pedagógusok módszertani szabadságának érvényesülését biztosítjuk, megkötéseket csak a gyermekek érdekének védelmében alkalmazunk.
Óvodánkban a nevelőmunkát, az azzal kapcsolatos minden feladatot a nyitva tartás teljes időtartamában szakképzett óvodapedagógusok látják el.

3.2. Tárgyi feltételek

Célunk, a jelenleg rendelkezésünkre álló feltételrendszer olyan módon való fenntartása, ami a gyermekek testi, lelki, szellemi fejlődését változatlan módon, biztonságban, esetleg minőségileg magasabb fokon szolgálja.
Jelenleg, a helyi nevelési programunkban foglalt céljaink eléréséhez szükséges tárgyi feltételekkel, eszközállománnyal megfelelő minőségben rendelkezünk.
Mennyiségi tekintetben nem tekintjük célnak, hogy minden gyermeknek jusson mindig mindenből. Ebben a tekintetben is a természetes családi életet tekintjük követendő modellnek. Nevelési szempontból fontosabbnak tartjuk, hogy a gyermekek természetes élethelyzetekben tanuljanak meg együttműködni egymással, egyezségre jutni, azt betartani, lemondani, késleltetni, illetve kivárni.
Minőség tekintetében a tartós, időtálló, elsősorban természetes anyagokból készült tárgyakat részesítjük előnyben. A megrongálódott eszközöket, játékokat javítjuk, példát adva ezzel a tárgyak megbecsülésének, megóvásának módjára. Ellensúlyozni próbáljuk ezzel az egyre általánosabbá váló „dobjuk el, veszünk helyette másikat" elven alapuló konzumszemléletet.
A gyermekek játékát szolgáló játékszerek és eszközök egy részét készen vásároljuk. Magas szakmai igényességgel válogatunk, nevelési céljainkat és alapelveinket mindenkor szem előtt

PARTISTA OKTATÁS

tartjuk. A gyermekek által, illetve a közösen készített eszközök játékban való felhasználását minden erőnkkel támogatjuk, mivel nevelési értéktöbblettel bíró helyzetként értékeljük azt.
Óvodánkban minden feltétel adott a kultúrált, higiénikus étkezéshez, tisztálkodáshoz, pihenéshez.
Eszközellátottság terén pótolhatatlan, a nevelés tekintetében kiemelt értéket képviselő segítséget kapunk a szülőktől, családoktól. Anyagilag, eszmeileg és tevőlegesen is részt vesznek ez irányú kötelezettségeink ellátásában.
Az egészséges táplálkozást részben azzal biztosítjuk, hogy a gyermekek ebédjét olyan konyháról biztosítjuk, ahol a HCCP és Uniós elvárásoknak megfelelően állítják össze a gyermekek étrendjét. Ezt saját terméseinkkel kiegészítjük, nevelési célként értelmezve az egészséges élet és táplálkozási szokásrendjének kialakítását illetve a megfelelő minőségű tápanyagszükséglet biztosításának nevelési szempontú feladatát.

3.3. Napi és heti rendünk

Óvodánk napi és heti rendjének szervezése során elsődlegesen annak biztosítására törekszünk, hogy úgy a tartalmak, mint az egyes tevékenységi formák időkeretei vonatkozásában biztosítsuk a gyermeki szükségletek, az életkori sajátosságok érvényesülésének lehetőségét. *Napi- és hetirendünkben meghatározóak a megfelelő időtartamú párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások.*
Másik fontos szempont a rugalmasság elvének érvényesítése, mindenkor igazodva az egyes gyermekek adott állapotához.
Napirendünket ezekkel összefüggésben nem bontjuk kis időegységekre, ezzel is elősegítve a játék gyermeki fejlődésben betöltött elsődleges szerepének érvényesülését. Tekintettel arra, hogy óvodás korban a cselekvés, gondolkodás és beszédfejlődés, egymástól elválaszthatatlan folyamatban zajlik, ezért az ezekkel kapcsolatos feladatainkat is komplex módon kezeljük, egyazon időrendi keretbe szervezve azokat.
Napirendünk elsődlegesen játék és mozgás centrikus. E mellett napi rendszerességgel biztosítunk időt mesére, kézi és művészeti jellegű tevékenységekre.

Napirend szeptember hónaptól május/június hónapig

7.30-8:30 óráig	A gyermekek fogadása, szabad játék, mozgás egyéni és közös beszélgetések
8:30-9:00 óráig	Reggeli
9:00-12.00 óráig	Mindennapos mese, dramatikus játék, udvari játék, séta
12.00 -15.00 óráig	Ebéd, tisztálkodás, differenciált pihenés
15.00 -17.00 óráig	Uzsonna, szabad játék, mozgás

Hetirend szeptember hónaptól-június közepéig

Hétfő	9:00 Mese-vers 9:30 Iskolaelőkészítő 10:00 Kézműves tevékenység 11:00 Udvari játék
Kedd	9:00 Kézműves tevékenység 10:00 Környezet

BARTISTA ORIGINÁLIS

	11:00 Erdőjárás
Szerda	10:00-11:00 Úszás 11:00 Udvari játék
Csütörtök	10:00 Testnevelés csoportbontásban 11:00 Udvari játék
Péntek	10:00 Zeneovi csoportbontásban 11:00 Udvari játék

Nyáron, -májustól augusztusig- óvodánkban szervezett udvari élet folyik.

Eben az időszakban a legtöbb időt a szabadban töltjük. Döntően olyan tevékenységeket szervezünk a gyermekek számára, ami az évszak speciális lehetőségét kínálja fejlődésükhöz. A nap és vízfürdőzés mellett a legkülönfélébb célú és tartalmú fejlesztőhatásokat biztosítjuk számukra.
A differenciált pihenés fogalma azt jelenti, hogy a pihenés időtartamát a gyermekek egyéni szükségleteikhez igazítjuk. Az alacsony gyermeklétszám ezt a rugalmasságot lehetővé teszi. A pihenés minden óvodánkba járó gyermek számára kötelező. Annak formáját azonban a gyermekek egyéni igényeihez, szokásaihoz igazítjuk.
Az óvoda teljes működését, abban napi és heti rendünket, úgy tartalmilag, mint alkalmazott módszerek tekintetében a gyermeki szükségleteket figyelembe véve alakítjuk. Ezek prioritási rendje változatlanul:

1. biológiai szükségletek,
2. védelem, biztonság, felnőtt iránti igény,
3. tevékenykedés, mozgás,
4. játék, képzelődés,
5. beszéd, mese,
6. társakkal való együttlét,
7. a gyermekek érdeklődésén alapuló tanulási vágy.

3.4. Nevelőmunkánk dokumentumai

Nevelőmunkánk tudatosságát a gyermekek egyéni ismerete, fejlődésük folyamatának nyomon követése biztosítja. Megismerési módszerként döntően a megfigyelést alkalmazzuk. Ezen a területen is prioritást élvez a gyermekek játék. Hisszük és valljuk, hogy valódi énjüket ebben a tevékenységi formában ismerhetjük meg, hiszen ez a leginkább természetes élethelyzet számukra.
Ezen kívül kisebb arányban ugyan, de más megismerési eljárásokat is alkalmazunk. Olyanokat, melyek eredményeképpen eljuthatunk a megismeréshez. Tudjuk, az óvodás gyermek folyamatosan érik, változik. Ebből fakadóan nem kampányszerűen mérjük a gyermekek fejlődését, hanem megpróbáljuk a fejlődés folyamatát nyomon követni. Nem mérjük a személyiség minden komponensét egyszerre. Egyrészt, mert erre még az alacsony gyermeklétszám sem nyújt lehetőséget, másrészt, a koegzisztencia törvénye értelmében valljuk, hogy a jól fejlődő és a kevésbé szokásosan fejlődő jegyek egyszerre vannak jelen a személyiségben. Harmadrészt, a heterokrónia törvénye értelmében, a különböző képességek nem egyszerre és nem egyenletesen fejlődnek. Ezért tehát mi itt az óvodában a gyermekek

PARTISTA OKTATÁS

folyamatos megismerésére törekszünk. Fejlődésük nyomon követése adja meg számunkra a fejlesztés talaját, azt a bázist, ahonnan bármikor folytathatjuk nevelő munkánkat.
Megfigyelési eredményeinket, tapasztalatainkat regisztráljuk, rögzítjük. Ezek a feljegyzések az adott pillanatot értékelik, ahonnan tovább tudunk haladni.
Szükségét érezzük megfigyelési tapasztalataink rögzítésének azért, mert segítségével az óvodai három év dokumentáltan, hitelesen visszanézhető. A dokumentáció elsősorban önmagunknak szól, de a szülők számára is jelentős információhordozó.

Óvodai nevelő munkánk dokumentumai:

- Csoportnapló
- Felvételi és mulasztási napló
- A gyermekek egyéni fejlődését követő dokumentumok
- Tervezett tevékenységek dokumentumai

IV. Az óvodai élet tevékenységformái, feladataink

4.1. Játék

<u>Célunk,</u> olyan játékra ösztönző, annak alakulását és kibontakozását segítő légkör és környezet kialakítása, amelyben a gyermeki önállóság és kreativitás szabadon megnyilvánulhat. A gyermekek életének olyan módon való szervezése és irányítása, amelyben az *elmélyült játék* minden tekintetben prioritást élvez. *Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenység mellett a szükség és igény szerinti együttjátszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával indirekt reakcióival éri el.*

A gyermeki játékot, mint a gyermeki lét legfőbb örömforrását, mint alapvető szükségletét kielégítő, legfejlesztőbb tevékenységként értelmezzük. Ezen kívül a gyermek megismerésének legjobb eszközét is látjuk benne, és mindezeken túl, hiszünk gyógyító erejében.
Valljuk, a gyermek számára bármi lehet játék, ami örömet jelent számára. Kiemelkedően fontos értéket láttunk különösen napjainkban, feszültség levezető erejében. Ebben az értelemben a játék öngyógyító eszköz a gyermek számára.
Lehetőséget teremt a napi események feldolgozására, a szabad alkotásra, a még természetes életjelenségnek számító rombolás és az azt követő újrateremtés örömének megélésére. Játék közben gyakorolja készségeit, tanulja önmagát. Önkéntességéből eredően, a gyermek valódi játéka mindig összhangban áll aktuális fejlettségi szintjével, érdekből fakadó valós szükségletével. Ezzel áll összefüggésben megismerési eszközként való domináns alkalmazása a nevelés során.
Hiszünk abban, hogy a játék során megtapasztalt szabadságérzet, az emberi identitás alakulásában semmi mással nem pótolható szerepet játszik. Játék során a gyermek a világról szerzett tagolatlan benyomásait tagolni képes és ez segíti annak megértését. A játéktevékenységbe ágyazott tanulásfelfogáson azt értjük, hogy a *szabad játékban* a gyermek spontán módon szerez tapasztalatokat. Az általunk kezdeményezett játékos tanulási helyzetekben, a tervszerűen előkészített és számukra felajánlott játékos helyzetekben a mi irányításunkkal szereznek a gyermekek tapasztalatokat. Az egyik játék, a másik játékos tanulás. Szakmai felkészültségünk és önkontrollunk a garancia a két egymástól különböző, bár kétségtelenül hasonló helyzet különbözőségének helyes értelmezésére és megvalósítására. Valljuk, hogy még egy hagyományok nélküli társadalomban is az egyes ember hagyományt teremthet azzal, ha megismeri ősei kultúráját, magáévá teszi, és gyakorolja azt. Mi itt az óvodában úgy és olyan környezetben neveljük a gyermekeket, hogy fokozatosan igényükké váljon a hagyományos tárgyak, játékok, tiszta alapanyag használata. Hiszünk abban, hogy ezzel

PARTISTA OKTATÁS

hagyományőrző életformájukat is megalapozzuk. Tesszük ezt azért, mert meggyőződésünk szerint a hagyományt tisztelő emberek alapvetően egészségesebbek, mint a hagyományt nem őrzők.

Játék eszközök

Jónak, vagyis nevelő értékűnek azokat a játékszereket tartjuk, amelyek lehetőséget teremtenek a felfedezés élményének átélésére, amelyek a képzelet segítségével sok mindenre használhatók. A jó játékeszköz véleményünk szerint egyszerre tárgy, illetve szimbólum. Óvodánk játékkészletét évente, nagyobb mértékben kétévente újítjuk, cseréljük. Legfőbb szempontnak a gyermekek aktuális élményanyagát és az ezzel összefüggő érdeklődését tartjuk.
Változatlanul hívei vagyunk annak, hogy legyenek a csoportban saját készítésű, illetve félkész eszközök. Az elmúlt évek tapasztalatai az ilyen eszközök értéktöbblettel bíró nevelő hatását igazolták. Ezek részben a gyermekek, részben általunk, illetve közösen készített eszközök. A játékszerek elhelyezésekor arra törekszünk, hogy a játékpolcok áttekinthetőek legyenek. Fontos szempontnak tartjuk továbbá, hogy azok olyan mennyiségben álljanak a gyermekek rendelkezésére, ahogyan azt aktuális játékuk megkívánja, illetve gyakorolhassák az együttműködés, a kivárás, a lemondás érzésének átélését. Mindezen szempontok érvényesítése céljából, a gyermekek játék tevékenységét mindenkor pedagógiai tudatossággal figyeljük. Változó igényeikre, szükségleteikre rugalmasan és pedagógiai tudatossággal reagálunk. A játékszereket és eszközöket mindig a gyermekek testi adottságait figyelembe véve helyezzük el. Arra szoktatjuk őket, hogy kérjék egymás, illetve a mi segítségünket. E közben természetes helyzetekben gyakorolhatják az udvariassági szokásokat, építve ezzel autonómiájukat.
Biztonságot teremtünk számukra, ami elsődlegesen állandóságot, kiszámíthatóságot jelent. A mindenkor és mindenben a gyermekek igényeihez és életkori sajátosságaihoz igazodó szokás és szabályrendszerünk szintén a gyermekek biztonságérzetének kialakulását és fenntartását célozza. Mindez kedvező feltételt teremt játéktevékenységük alakulásához is.
Folyamatos, illetve időszakonként tudatos játék megfigyelő tevékenységünket a tervező munkánk alapfeltételének tekintjük. Valljuk, hogy a valódi céljaik, cselekedeteik belső indítékai játékuk során fedezhető fel. Mivel a nevelés, mint célok adása is értelmezhető, ezért a játék megfigyelési tapasztalatainkat nevelőmunkánk kitüntetetten értékes elemeinek tartjuk.
A játék tevékenység mellett a vers és mese is hangsúlyos, kitüntetett értékű eszközei nevelő munkánknak. Ennek megfelelően, illetve ezzel összhangban a gyermeki játékfajták közül a bábozást kiemelt figyelemmel segítjük, támogatjuk.
Ehhez tudatos jelenlétet és indirekt játékirányítást biztosítunk. A mese képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és a megfelelő viselkedésformákat, így ezen tevékenységeknek mindig teret biztosítunk a gyermeki igények figyelembe vételével. Szükség esetén, elsősorban testi, lelki veszélyeztetés esetén játékukba beavatkozunk, közbelépünk.
Játékhelyzetekben a gyermekek kérése esetén, illetve új játékeszköz használatának tanítása szándékával vállalunk szerepet. Egyéb esetekben segítőtársként, megfigyelői szerepkörben vagyunk jelen.
Szülői hozzájárulással megismerkedünk a gyermekek otthoni játékfeltételeivel.

Feladatunk, mindenkor és mindenek előtt, a játék kialakulásához szükséges feltételek minőségi szintű biztosítása.
Ezek:

- nyugodt, játékra inspiráló légkör,
- elegendő és lehetőleg minél huzamosabb összefüggő játékidő,
- sokféle tevékenységre lehetőséget kínáló játék és eszköz tár,
- közös élmények szervezése,
- megfelelő méretű, általuk szabadon alakítható játszóhelyek kialakítása, •

biztonságot adó szokás és szabályrendszer,
• többségében indirekt játékirányítás.

4.2 Mozgás

A mozgás a gyermek számára a legtermészetesebb tevékenységforma, s jelentős szerepet tölt be a 3-7 éves korú gyermekek fejlődésében. Ebben az életkorban a kisgyermekek leginkább a mozgás, *a játékban történő spontán mozgások*, mozgásos tapasztalások és tevékenységek által szereznek információt környezetükről, mely számukra a legkönnyebben érthető és feldolgozható.

A mozgásfejlesztés célja:

• a természetes mozgáskedv fenntartása, a mozgásigény kielégítése, a mozgás megszerettetése,
• a gyermek mozgásos *képességfejlesztése,* a mozgástapasztalatok bővítése, bőséges gyakorlási lehetőségek biztosításával,
• az óvodás korú gyermek szervezetének, testi képességeinek sokoldalú, arányos fejlesztése,
• *a rendszeres mozgás az egészséges életmódra nevelés hatását erősíti*

A mozgásfejlesztés feladata:

• a természetes mozgás (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás) fejlesztése,
• a testi képességek fejlesztése
  - kondicionális képességek (erő, gyorsaság, állóképesség)
  - koordinációs képességek (egyensúlyozás képessége, téri tájékozódó képesség, mozgásérzékelés, reakcióképesség, ritmusképesség, gyorskoordináció), • a nagy- és finommozgások fejlesztése, testséma fejlesztés,
• társra figyelés, ügyesség, alkalmazkodóképesség, helyzetfelismerés, döntési képesség fejlesztése,
• a személyiség akarati tényezőinek alakítása,
• az önértékelés és önbizalom növelése a feladatmegoldások eredményeként, • a gyermeki szervezet növekedésének, teherbíró-képességének, *testtartásának* és az egyes szervek teljesítőképességének kedvező befolyásolása,
• a mozgással kapcsolatos szókészlet bővítése, verbális fejlesztés,
• az egészség megőrzése, megóvása az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára.

A mozgásfejlesztés hatása

1. Értelmi képességekre

• A különböző mozgások felidézésével fejlődik a gyerekek vizuális memóriája (játékok, gyakorlatok, vagy téri szituációk)
• Gyarapodnak ismeretei (testrészek, téri irányok, formák).
• Fejlődik észlelése a téri irányok és a különböző formák bemozgásával.
• Lehetőség nyílik mennyiségi, formai, vizuális és környezetismereti tapasztalatok szerzésére.
• A fogalomalkotás kialakulását és a keresztcsatornák fejlődését segítik elő az elvégzett cselekvések.

BAPTISTA OKTATÁS

2. Szociális képességekre

• Saját testének, mozgásos képességeinek megismerésével fejlődik „Én tudatuk" "szociális énjük" erősödik.
• A közös élményű, közösen végzett játékos mozgás közben társas kapcsolataik szélesednek. A *kooperatív mozgásos játékok* elősegítik a társakhoz való alkalmazkodást, fejlődik önuralmuk, együttműködőképességük és toleranciájuk.
• A mozgásos versengések során átélik a sikert, a kudarcot, a közösség nyújtotta örömöt, ezeket megtanulják kezelni és elviselni.

3. Egészséges életmód kialakulására

• A rendszeres mozgás során fejlődnek a pszichikai, testi, értelmi és szociális képességek, ezek eredményeként egészségesebbek lesznek.
• A szabadban végzett mozgások fokozzák az edzettséget, teherbíró képességük segíti a fizikai fejlődést.
• Természetes igénnyé válik a mozgás, beépül a gyerekek szokásrendszerébe.

A mozgásfejlesztés tartalma:
• Kötetlen, szabad mozgás
• Mindennapos testnevelés és *irányított mozgástevékenység*

4.3. Verselés, mesélés

<u>Célunk:</u> az anyanyelvi nevelés kitüntetett eszközrendszerének segítségével esztétikai élmények nyújtása, ezzel a gyermeki ízlés formálása, irodalom iránti fogékonyságuk, anyanyelvi kultúrájuk megalapozása. A gyermekek erkölcsi, etikai érzékének fejlesztése. A könyv és a különböző irodalmi alkotások iránti természetes érdeklődésük megtartása, alkotó fantáziájuk kibontakozásának szolgálata a művészet nyelvén és eszközeivel.

Tamási Áron szerint, „Mint jelképes erő és hatalom a magyar szó, nekünk a legnagyobb ereklye. Kegyelet, hűség és becsület illeti őt."
A mi óvodánkban igyekszünk minden tekintetben becsülettel illetni anyanyelvünket. Függetlenül attól, hogy a minden tevékenységet átható anyanyelvhasználatról, vagy annak kitüntetett alkalmairól van is szó. Mondókázunk, verset mondunk, vagy éppen mesét mondunk, hallgatunk.
A legfontosabbnak azt tartjuk, Konrad Lorenz figyelmeztetést eszünkben tartva, hogy a mese, vers, olyan erkölcsi, érzelmi értéket közvetít, ami technokratikus világunkban méltatlanul háttérbe szorult. A mesék kiválasztásakor visszanyúlunk a gyökerekig, hiszen ott rejlik az ember megtartó erőforrása. Mi itt az óvodánkban mindig „fejből" mesélünk, illetve az mesél, aki erre képes. Kézműves foglalkozásainkon gyakran feldolgozzuk vers és meseélményeinket, fejlesztve ezzel a gyermekek képzeletét és önkifejezési készségét.
Valljuk, hogy a gyermek a művészetek nyelvét érti és beszéli. Otthonosan kell tehát mozognunk a különböző művészeti ágakban, a szimbólumok világában. Az ilyen jellegű tevékenységeket segítő eszköznek tekintjük nevelő munkánkban. Ismerjük, egyben elismerjük és érvényesítjük személyiség formálásban betöltött szerepüket. A mondókák, versek, mesék olyan jellegű tevékenységek, amelyek örömforrást egyben tanulást eredményező élményt jelentenek a gyermekek számára. Elősegítjük ezzel kreativitásuk megmaradását, a belső képalkotást, ezzel az alkotó fogalmi gondolkodás kialakulását.
Óvodánkban a gyermekek mindennapos élménye a vers, a mese hallgatása, illetve mondása. Nálunk úgy szokás, hogy a gyermekekhez testileg is közel kerülve, ölbe véve, térdünkre ültetve, kezüket fogva mondókázunk, verselünk, vagy éppen mesélünk. Hiszünk abban, hogy az ősi

PÁRTOLÓ OKTATÁS

értékek megmutatása elhagyhatatlan része a nevelésnek. Tudjuk, hogy a mai kor gyermekei éppúgy értik népmeséink, mondókáink máig érvényes „üzenetét", mint az elmúlt korok gyermekei. Nem szabad őket megfosztani ezektől, az élni tanító élményektől. A vers, a mese, a ringatók és simogatók, az anyanyelv közegében tanítják őket. Segítséget, mintát és modellt nyújtanak kapcsolataik alakításához. Mélyíti önismeretünket, segíti a világ megértését, a jó és rossz közötti különbségtétel képességének kialakulását. Mindezt olyan nyelven, melyet a gyermek életkori sajátosságaiból fakadóan érteni, értelmezni tud.
Az irodalmi anyag kiválasztása során maximális igényességre törekszünk. Forrásnak népköltészetünket, néphagyományainkat tekintjük. Gyermekirodalmi gyűjteményünket folyamatosan bővítjük. Nem engedünk a divat diktálta nyomásnak, az újítás csábító erejének. Mindig tiszta forrásból merítünk, legyen szó klasszikus vagy kortárs gyermekirodalomról.
Didaktikailag változatlanul célunknak tekintjük, hogy a gyermekek irodalmi élményeiket többször, sokféle megközelítésben és módon átélhessék. A sokszori ismétlődés teremti meg számukra a „megértés" élményét az újrateremtés belső bázisát. A saját vers és mesealkotást az önkifejezés módjaként értelmezzük, ezért létrejöttét pedagógiai eszköztárunkkal tudatosan elősegítjük.
A meséléshez pedagógiai hitvallásunk szerint, a hétköznapitól megkülönböztető, „ünnepi, varázsos" hangulat szükséges. Az ennek kialakulását segítő belső illetve külső feltételeket ismerjük, mindennapjaink során biztosítjuk.
Művészeti jellegű és tartalmú élmények átélésére a legkülönbözőbb helyszíneken kínálunk lehetőséget. Az óvoda épületén belül és azon kívül is. Kirándulás, séta, színházlátogatás során, az óvoda kertjében vagy annak játszó udvarán.

Feladataink:

- Irodalmi értéket képviselő irodalmi anyag kiválasztása,
- a kiválasztott művek ismerete, igényes közvetítése,
- helyes, igényes nyelvhasználat,
- a zavartalan élmény átélését segítő feltételek megteremtése,
- szokás, szabályrend kialakítása, gyakoroltatása,
- irodalmi élmények nyújtása a mindennapok során,
- bábjáték és dramatikus játék kialakulásának segítése a pedagógia teljes eszköztárának tudatos alkalmazásával.
- a gyermekek önálló szöveg és mese mondásának elősegítése a pedagógia eszközeivel, • a gyermekek szókincsének bővítése a szükséges módszerek alkalmazásával, • az önálló meséléshez, verseléshez szükséges eszközök készítése a gyermekek bevonásával.
- a szülők meggyőzése saját élmény alapján a művészeti jellegű tevékenységek léleknövelő hatásáról.

4.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk, a gyerekekkel felfedeztetni és megszerettetni a zene csodálatos világát, szolgálón segítve ezzel testi, lelki, szellemi növekedésüket.
Szeretnénk elérni, hogy a zene, az éneklés, a tánc, a gyermeki önkifejezés lehetséges eszközévé váljon az óvodai évek alatt.
Célunk továbbá a kulturált életformát kedvelő, a szépet és harmóniát vágyó, azt megteremteni képes létforma megalapozása.

A zene, amióta az ember létezik, társa az életben. Azon csodák egyikének tartjuk, melynek segítségével képesek vagyunk kifejezni örömünket, bánatunkat, mindent, ami velünk és környezetünkkel, külön-külön és együtt megtörténhet. A zene nagyon fontos eszköze annak, hogy a magunkban rejlő világhoz közelebb kerülhessünk. Az óvodáskorú gyermeknek sok

PAPISTA OKTATÁS

mindent kell önmagáról, önmagával kapcsolatosan „megtanulnia”. Érdeklődési köre egybe esik ezzel a lehetőséggel. Ebben a feladatban nagyszerű, segítő eszköz tehát a zene. Identitásunk gyökerei népdalainkban, népi játékainkban is ott rejlenek.

Zenei nevelésünk alapjának ezért magyar népdalkincsünket tekintjük. Ezek éneklése, a hozzájuk szervesen kapcsolódó népi játékok és társas tevékenységek semmi mással nem pótolható identitást építő elemet, közösségformáló erőt jelentenek.

A zenei nevelés terén, vagyis az ének, zene, énekes játékok szervezése során is követendő alapelvnek tartjuk a gyakori ismétlést, biztosítva ezzel gyakorlás lehetőségét, a képességek kialakulását. Így, ez által válik lehetségessé a zenei hatások személyiségformáló erejének érvényesülése.

Hagyományőrző céllal népdalainkhoz kapcsolódóan, a néptánc alapjaival is megismertetjük a gyermekeket. Tudjuk, alapfunkcióján túl mindez segítőn szolgálja egyensúlyérzékük, irány és időérzékük fejlődését is. Hatására egyre magabiztosabbá válnak, finomodik énképük, alakul testséma tájékozottságuk, kommunikációs eszközrendszerük.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek itt az óvodában valódi hangszerekkel is megismerkedhessenek. A kevés, kikerülhetetlen gépi zene mellett, nagyobb arányban élő zenét hallgatnak a gyermekek óvodánkban, aminek varázsát furulya, zongora és citera játékunk adja. Ritmushangszerek segítségével, melyeknek egy részét a gyermekek illetve mi óvónők készítjük el, maguk is alkotó résztvevői lehetnek az élő zene születésének.

Óvodánkban a gyermekek a magyar dalok mellett, angol nyelvű dalokat, mondókákat, versikéket is hallhatnak és gyakorolhatnak velünk közösen. Ehhez ritmikus, mozgásos játékokat is szervezünk.

Mi magunk is szeretünk énekelni, zenélni. Önmagunknak is örömforrást jelentenek ezek a művészeti jellegű tevékenységek. Hiszünk abban, hogy az örömmel végzett tevékenység másokban is örömérzetet hív életre. Az éneklés, zenélés öröme így láthatatlan tantervi formaként a gyermekek személyiségében is értéket teremt. Örömérzete révén, a zenei jellegű tevékenység passzív és aktív formájában egyaránt terápiás hatással bír.

Ha a feladatainkat sikeresen végezzük, akkor az óvodás évek végére a gyermekek természetes igényévé és szokásává válik az éneklés. Érezni fogják a dalok egyenletes lüktetését, azt meg tudják különböztetni annak ritmusától. Ez pedig az életkori sajátosságokkal harmonizáló módon előkészíti az iskolai olvasás és írástanulást. Az egyenletes lüktetést nem csak érzékelni, de létrehozni és képessé válnak. Érzékennyé válnak a természet és a környezet hangjaira, figyelik azt, meg tudják majd különböztetni a hangszínbeli eltéréseket. Összességében nyitottabbá válnak a külvilágra, de nem elsősorban birtokolni akarják azt, hanem örömforrásként szeretni. Ennek következményeként pedig védeni is akarják majd mindezen értékeket. Örömüket lelik dallamok, ritmusmotívumok, mondóka szövegek kitalálásában. Ez lelkük gyógyítását is szolgáló öntevékenységi lehetőség.

Feladataink:

- A gyermekek fejlettségéhez igazodó megfelelő hangterjedelmű, értéket képviselő dalanyag kiválasztása,
- zenei élménynyújtás, igényes előadással,
- zenei képességek, készségek kialakítása, fejlesztése,
- esztétikus mozgáshoz szükséges képességek alakítása sok gyakorlással, • a zene, az éneklés érzelmi hatásainak felhasználása az ünnepek során, • közösség formálása a közös éneklések, dalos játékok alkalmazásával, • néphagyományok megismertetése, ápolása, ezzel egészségük óvása, • a gyermeki alkotókészség, kreativitás fejlesztése a zenei tevékenységekben való aktív részvétel által,
- gondolkodásmódjuk, a világ dolgaihoz való viszonyulásuk formálása a művészet eszközeivel,
- olyan fejlesztő hatások biztosítása, aminek következtében zeneszerető, azt értő és valamilyen formában gyakorló emberekké válhatnak,
- annak biztosítása, hogy az éneklés, zenélés, énekes játék, mint közösségi élmény,

BARTÓK

mindennapos örömforrás legyen a gyermekek számára.

4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Célunk: a gyermeki kreativitás megőrzése. Képzeletük, belső képi világuk gazdagítása, ezek kifejezését lehetővé tevő technikák megismertetése, alkalmazásukra képessé tevés. Az alkotás élményének gyakori átélésével alkotókedvük felkeltése. Tehetségek felfedezése, képességeik kibontakozásához segítő támogatás nyújtása. A szabad önfejezést szolgáló kompetenciák gazdagítása.

A gyermekek vizuális jellegű tevékenységeit gyermeki lelkük megmutatásának kitüntetett eszközének is tartjuk. Szavakkal még ki nem fejezhető érzéseiket alkotásaikba rejtik, ezért azok figyelmes szemlélése megismerésüket szolgálja. Rajzoló, mintázó, építő, képalakító, kézi munka jellegű tevékenységeik nem köthető általunk meghatározott időpontokhoz, hiszen az ihletettség lelkiállapota is szükséges feltétel. Ezért óvodai életük minden percében lehetséges elfoglaltságként értelmezve, a szükséges feltételeket biztosítjuk számukra.

A gyermekek művészeti jellegű tevékenységeinek irányításában legfőbb alapelvnek az alkotó folyamat megélésének minden eszközzel való segítését tartjuk. Az alacsony gyermeklétszám garanciális keretet teremt arra, hogy a gyermekek ezen a téren is egyéni bánásmódban részesüljenek.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek sokféle anyaggal találkozzanak, azok tulajdonságait megismerhessék és a variálásukhoz szükséges technikákat megismerjék. Gyakran dolgozunk természetes anyagokkal. A gyermekeket arra neveljük, hogy a környezetükben található anyagok bármelyiket használhatják önkifejezésük lehetséges eszközeként. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermekek a földön, asztalon, vagy festőállványon kedvük szerint alkothassanak. Alkotásaikat megbecsüljük, azokat mindig a gyermek egyéni képességeihez mérten értékeljük. Környezetük díszítésére azokat felhasználjuk, játékban való kreatív felhasználásukat szorgalmazzuk.

A tehetségek bátorítása, a gyermeki alkotások közösségi bemutatására törekszünk.

Meggyőződésünk szerint élménynek azok a hatások számítanak, amelyek intenzív érzelmi töltettel rendelkeznek. Ezek azok a fejlesztő hatások, amelyek spontán módon beépülnek tevékenységeikbe, játékukba, különböző típusú ábrázolásaikba.

Általános érvényű alapelvünknek tartjuk a kivárást. Ez lehetővé teszi, hogy a gyermek kereső, kutató, rátaláló egyéni útját bejárva, megtalálja saját megoldását, rátaláljon egyéni kifejezési módjaira. Az ilyen munka aktív, akaratának megfeszítését kívánó tevékenység. Fontosnak tartjuk ennek gyakori átélését, mert ez az alapja az önállóság, az egyéni felelősségérzet kialakulásának. Az alapelv érvényesítése az ábrázoló jellegű tevékenységek szervezése, irányítása során azt jelenti, hogy semmilyen szándékkal nem adunk a gyermekek számára kész sémákat. Abban segítjük őket, hogy egyéniségüket kibontakoztatva megéljék a szabadság élményét.

A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való megismerkedés is mindennapjaink szerves részei. Kerületünkben sok művész él és alkot. Gyakran hívjuk őket óvodánkba. Eddigi tapasztalataink azt bizonyítják, hogy a velük való találkozás, együtt munkálkodás, az együttes élmény, segítőn szolgálja fejlődésüket.

Feladataink:

- A gyermekek ábrázoló tevékenységét segítő, motiváló környezet biztosítása, eszközök, segítő közreműködés biztosítása,
- olyan tárgyi környezet megteremtése, amiben a gyermekek jól érzik magukat és vizuális ingereket is jelentenek,
- rendezett, ápolt, világos, tiszta, élő környezet biztosítása,
- szín és forma élmények nyújtása,
- különféle anyagokkal való megismerkedés biztosítása, felhasználásukat lehetővé tevő

BÁBITA OKTATÁS

tudás átadása,

- a gyermekek világra való rácsodálkozási képességének megtartása,
- a szépség, az esztétikum megteremtése iránti vágy felkeltése a mindennapok esztétikai élményeinek átélése útján,
- értékelő képességük fejlesztése, ízlésük formálása,
- az iskolai írástanulás indirekt módon való előkészítése,
- egyéni fejlettségükhöz és képességeikhez igazodva segíteni képi-plasztikai kifejezőkészségük, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességeik alakulását.

4.6. A külső világ tevékeny megismerése, matematika

Célunk: a sokoldalú tapasztalás és élményszerzés segítségével olyan szokások kialakítása, amelyek megalapozzák a gyermekek *környezettudatos magatartását* és életvitelét. Szűkebb és tágabb környezetük megismertetése révén a szülőföldhöz való kötődés érzésének kialakítása, erősítése, a *fenntartható fejlődés* alapjainak megismertetése.

A mindennapi nevelőmunkánkat meghatározó, előző programunkban már lefektetett pedagógiai nézeteken túl, jelenleg a fenntarthatóság és környezettudatosság fontosságát hangsúlyozzuk.
Meggyőződéssel valljuk, és ennek szellemében cselekszünk, vagyis nevelünk, hogy a Föld kincseit olyan módon és mértékben szabad „használnunk", hogy abból a jövő nemzedékei is részesülni tudjanak. Hisszük annak igazát, hogy a földet megőrzésre kaptuk. Elsődlegesen tisztelni kötelességünk és csak azt követően szabad alakítanunk, változtatnunk. A pazarlást minden tekintetben elvetjük. Az óvodánkba járó gyermekeket is erre neveljük. Nevelési módszerek tekintetében a példamutatást ezen a nevelési területen belül is kiemelten fontosnak tartjuk. Önmagunk cselekedeteit folyamatos kontroll alatt tartjuk azért, hogy mindenkori követhető példa lehessünk a gyermekek számára.
Kiemelten fontosnak érezzük a gyermekeket napjainkban érő ingerhatások mennyiségét és minőségét alapul véve, a spontán és tudatosan szerzett ismereteik feldolgozását, rendszerezését szolgáló feladatokat. Régi új feladatként értelmezhető számunkra a gyermekek valós érdeklődésére számot tartó jelenségek megfigyeltetése. Sajnos gyakori jelenség, hogy a gyermekeket tudatos nevelőmunkával kell visszaszoktatni saját gyermeki világukba. Az elemi szintű összefüggések felfedeztetése, megismerő képességeik fejlesztése, fontos előfeltételei az iskolai tanulásnak.
A folyamatos tapasztalatszerzések biztosításával a gyermekek a koruknak megfelelő tapasztalatokhoz jutnak, melyek segítik a környezetükben a biztos eligazodást, tájékozódást. A matematikai alapkészségek elsajátításához szükséges tapasztalatokra nagy hangúlyt fektetünk. Célunk, hogy a későbbi matematika tanuláshoz szükségek képességek fejlődjenek az óvodában biztosított tapasztalatszerzések által, úgy mint a fogalmi tudás, a procedurális tudás és az alkalmazási ismeretek.
Megismerik a szülőföld, az itt élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, szokások rendszerét. A közösséghez tartozás élményére, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeire nyitottá válnak.
A nevelés folyamatában a komplexitás elvének érvényesülését célnak tekintjük. Így kívánjuk elérni, hogy az óvodás évek végére a gyermekek képesek legyenek eligazodni környezetükben, ismerjék testüket, annak funkcióit, a tisztálkodással kapcsolatos teendőket. Azokat képesek legyenek önállóan, vagy kis segítséggel, a takarékosság elvét érvényesítve elvégezni. Képessé váljanak a napszakokban való eligazodásra, a gyalogos közlekedés szabályait ismerjék, azokat betartsák. Saját testi épségüket, egészségüket értéknek érezve, vigyázzanak arra. Ismerjék, ez által szeressék a környezetükben élő állatokat, növényeket.
Óvodánk környezete lehetőséget kínál arra, hogy a gyermekek természet közeli élményekben részesüljenek. Ritkaság számba menő növény és állatfajokat, kisállatokat természetes

PARTIKULÁRIS

közegükben megfigyelhessék. Mindennapi élményeik hatására szinte magától alakul ki bennük a természetismeret, és ennek következtében a természetet óvó magatartás, ami a szeretet képessége tesz lehetővé.

Feladataink:

- Az óvodai működés egészét tekintve minimális „ökológiai lábnyomot" hagyni, • a környezeti fenntarthatóság fogalmának megismerése, az ehhez szükséges magatartás alapjainak lerakása,
- a fenntarthatóságot szolgáló ismeretek, képességek, beállítódások elsajátíttatása, • óvodai élmények nyújtásával a családok befolyásolása,
- takarékos vízhasználatra szoktatás,
- a hulladék fogalmának újra értelmezése, új attitűd kialakulásának alapozása, • zöldhulladék újrahasznosítása,
- energiával való ésszerű, takarékos gazdálkodásra nevelés, új szokások, helyes attitűd kialakítása.
- az étel megbecsülésére nevelés,
- játékok, ruhák, személyes tárgyak megbecsülésére nevelés.

4.7 Munka jellegű tevékenységek

Célunk: A gyermekek óvodai életrendjébe a munkajellegű tevékenységeket olyan módon integrálni, hogy az betölthesse személyiségformáló szerepét, természetes része legyen mindennapi életüknek.
Olyan módszereket és eszközöket kell találnunk és alkalmaznunk, amelyek következményeként a gyermekek örömmel és szívesen, a játékosság érzése által kísérve élhetik át munka jellegű tevékenységeiket.
Célunk továbbá az önállóság megélését lehetővé tevő képességek, tulajdonságok fejlesztése, a munka értékének felismertetése.

A munka világa nagyon sokat változott az elmúlt évtizedekben. Nekünk, óvodapedagógusoknak át kell gondolnunk, mit és hogyan kell változtatnunk nevelőmunkánk során annak érdekében, hogy a gyermekek munka világába való valamikori beilleszkedését, segítő módon megalapozzuk.
A munkára nevelés ma elsősorban olyan alapozó munkát jelent, ami a pozitív munka-attitűd megtartását eredményezi. A megtartás fontosságát hangsúlyozzuk, mivel a gyermekek éltük első szakaszában, az önállósodásuk kezdetén, még szívesen, örömmel végeznek munka jellegű tevékenységeket. Ennek az örömérzetnek, pozitív attitűdnek a megtartása nagy pedagógiai kihívás, mivel a gyermekeket már óvodás életkoruk előtt sok hatás éri. A szülőket is meg kell győznünk, majd segítenünk kell őket abban a tekintetben, hogy a gyermeki önállóságot milyen módon lehet, kell támogatni, elismerni.
Mi itt az óvodában meghatározó alapelvnek tartjuk, hogy a gyermekeknek minden olyan feladatot, amelynek ellátására képesek, segítségünkkel, majd önállóan, de el kell végezniük.

Óvodánk életrendjében a munkát, nem egyszerűen a nevelés eszközeként, hanem jövőképünkből fakadó promóciós jellegű nevelési célként is értelmezzük. Meggyőződésünk, hogy a munka olyan erőforrás, ami egész életünk során megtartó, egészség fenntartó értéket képvisel.
Ezért nevelési eszközrendszerünkben a cselekvő tapasztalással megvalósuló, a tanulással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka tevékenységek kiemelt értéket képviselnek. A gyermekek munkajellegű tevékenységeinek körét a kezdeti önkiszolgálás, a felnőtteknek nyújtott segítség, a különböző alkalmi megbízatások, a csoporttársaknak nyújtott segítség, később a naposi munka, környezet, növény és állatgondozás jelenti.

BÁRTFA OKTATÁS

Egy sor eddig is fontos, mára már nélkülözhetetlenné vált tulajdonság került a kívánatos személyiségjegyek közé. Például, kitartás, újrakezdés, a stressz tűrése illetve annak cselekvésbe való átfordításának képessége.

A gyermekek munka jelegű tevékenységeinek szervezése és irányítása során mindig szem előtt tartjuk, hogy az, az akarati tulajdonságok kialakulásának kitüntetett eszköze. Értékelő tevékenységünk a nevelés teljes folyamatában fontos tényezője a gyermeki fejlődésnek, de különösen igaz ez a munka jellegű tevékenységek vonatkozásában. Az értékelést mindig a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazítjuk, tevékenységüket dicsérjük, és nem annak eredményét minősítjük. Alapelvünk a kivárás, ami a kezdeti próbálkozástól eljuttatja a gyermekeket a magasabb szintű, közösségi jellegű feladatok vállalásáig.

Feladataink:

- A gyermekek munkajellegű tevékenységeihez szükséges tárgyi feltételek megteremtése.
- A gyermekek egyén fejlettségéhez, temperamentumához igazodó idő biztosítása.
- A munkajellegű tevékenységek vállalását segítő légkör megteremtése.
- Munkavégzéshez szükséges technikák megtanítása, gyakoroltatása.
- Az elvégzett munka ellenőrzése, segítése, értékelése.
- A bátorító nevelés alapelveinek alkalmazása.

A gyermekek munka jellegű tevékenységeit abban a szellemiségben szervezzük, ellenőrizzük és értékeljük, melynek következményeként a munkát az élet természetes részeként értelmezik majd. Az iskolai tanulásra való felkészülés fontos eleme annak megéreztetése, hogy a munka olyan jellegű tevékenység, ami legtöbb esetben erőfeszítéssel jár. E mellett azonban mindennapi örömforrás is lehet.

4.8. A tevékenységben megvalósuló tanulás

Célja: a tanuláshoz szükséges megismerő *képességek* fejlesztése, mindazon attitűdöknek erősítése olyan *játékos, cselekvéses formában*, amelyek a tanulás iránti természetes érdeklődésükből fakad, ami élethosszig tartó tanulásukat megalapozza.

A tanulást olyan folyamatosan zajló, jelentős részben utánzásos, spontán és tervezett tevékenységeknek értelmezzük, ami nem szűkül le az ismeretszerzésre. Ami az egész nap során adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulások, séták alkalmával és az általunk kezdeményezett foglalkozásokon és időkeretben valósul meg.
A pedagógusaink a tanulást támogató környezet megteremtése során építenek a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
A tanulást a nevelés olyan eszközének tekintjük, ami a személyiség egészére hat. A tudás fogalma alatt azt a fejlettségi, készültségi állapotot értjük, ami a gyermek cselekvéses tapasztalata alapján jön létre, alakul ki.
A beszéd a tanulás nélkülözhetetlen feltétele. Ezért a beszélgetés, a kérdezés, a közlés és magyarázat módszerét gondos odafigyeléssel alkalmazzuk mindennapi óvodai életünk során. 3-4 éves gyermekek esetében a tervezett mozgásos tevékenységen kívül minden más tanulási jellegű tevékenység kötetlen formában zajlik.
4-7 évesek számára kötetlen és kötött tanulási alkalmakat szervezünk, figyelembe véve aktuális nevelési, fejlesztési céljainkat.
Minden szervezési forma esetében a komplexitás elvének betartására kiemelt figyelmet fordítunk.
Az iskolába lépés előtti időszakban kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek egyéni tanulási

BAPTISTA OKTATÁS

útjára. Közösen átgondoljuk, megbeszéljük, értékeljük fejlődésüket. Esetleges elakadásaikat egyéni fejlesztéssel korrigáljuk. A tanulás jellegű tevékenységeket egyéni, páros, kis csoportos, vagy csoportos munkaformában szervezzük. Mindig az aktuális nevelési célnak megfelelően. Az aktuális cél alapbázisát mindenkor a gyermekek egyéni fejlettségi szintje jelenti. Fontosnak tarjuk, hogy differenciált, személyre szabott segítség, illetve feladat adással olyan mértékben tudjuk növelni önbizalmukat, ami sikerélményhez juttatja őket.
A pedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel is segíti a gyermekek személyiségének kibontakozását, reális énképük alakulását.
Csoportos szervezeti keretű munkaformát elsősorban az ének, illetve a tervezett mozgás tevékenységek során alkalmazunk.

4.9. Az angol nyelv elsajátítása

Cél: játékos nyelvelsajátítás, a gyermekek műveltségének szélesítése.
Naponta lehetőséget adunk a gyermekeknek, hogy ismerkedjenek az angol nyelvvel, angolszász dalok, mesék, versek által, a foglalkozásokat mesébe ágyazva kiegészítve kézműves feladatokkal.

V. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére, iskolaérettség

Bízunk abban, hogy a gyermekek nevelési programunk célkitűzéseinek, alapelveinek követése révén, valamint optimálisan alakuló spontán érésük következtében, az iskolába lépés időszakában az alábbiak szerinti fejlettségi szinttel rendelkeznek majd. Természetesen az is fontos feltétel, hogy óvodán kívüli életkörülményeik is segítő módon szolgálják fejlődésüket.
Az iskolai tanulásra való felkészülés és felkészítés mindig kiemelt figyelemmel kísért kérdése az óvodai nevelésnek. A szülők téma iránti fokozott érdeklődését természetesnek tartjuk. Igyekszünk a kívánt és szükséges mértékű tájékoztatást megadni számukra, ezzel is nyugtatva őket. Célunk, hogy megértsék és elfogadják, az iskolai tanulásra való felkészülés az óvodába járás teljes időtartamában zajlik, nem az utolsó év nevelési feladata. Fontos továbbá, hogy elhiggyék, csak közösen, együttműködve vagyunk képesek a gyermekeket a leginkább kedvező fejlettségi szintre eljuttatni.
Hiszünk a gyermek fejlődésében, spontán érésüket éppoly értéknek tartjuk, mint a részünkről indított tudatos nevelő hatásokat. A gyermekek jelzéseire figyelmet fordítunk, az azokra adott pedagógiai válaszainkért felelősséget vállalunk.

Az iskolai tanulásra való felkészítés legfontosabb elemeinek az alábbiakattartjuk.

- Minden nap biztosítjuk számukra a mozgás lehetőségét.
- Testi, lelki, szellemi aktivitásra szoktatjuk őket.
- Sok időt szánunk beszélgetésekre, saját gondolataik közlésére.
- Partnerként kezeljük őket, elmondhatják terveiket, stratégiák felállítását gyakorolhatják.
- Egyéni döntések meghozatalára bátorítjuk őket.
- Engedjük, hogy kipróbálhassák magukat minden téren és tevékenységben.
- Mindig teljesíthető feladatokat adunk számukra, de olyat, aminek végrehajtása erőfeszítéssel jár.
- Megismerő képességeiket az óvodába járás teljes időtartama alatt komplex módon kezelve azt, fejlesztjük.
- A hibázás elfogadott része életüknek. Arra tanítjuk őket, hogy a hibákat javítani lehet, illetve kell.
- Soha nem ijesztgetjük őket, különösen nem, az iskolával. Félelmeiket a nevelés teljes eszköztárával csökkenteni próbáljuk.

Testi képességek:

BÁRTFAI ÓVODA

Ezen belül nagymozgások, és finommozgások terén, optimális fejlődés esetén a gyermekek:

- Eljutnak az első alakváltozáshoz,
- megváltoznak testarányaik, megkezdődik a fogváltás,
- mozgásuk összerendezetté harmonikussá válik,
- testük arányosan fejlett, teherbíró,
- mozgáskoordinációjuk, finommotorikájuk az iskolai feladatok ellátásához megfelelő,
- mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését szándékosan képesek irányítani,
- testsémájuk kialakul,
- elfogadják esetleges hiányosságaikat, megtanulnak azokkal együtt élni.

Szociális képességek:

Ezen belül társas kapcsolatai, érzelmek, motivációk, beállítódás, akarati megnyilvánulásaik terén, optimális fejlődés esetén a gyermekek:

- Nyitott érdeklődéssel várják az iskolát, a tanító személyét,
- tanuláshoz szükséges képességeik alapszinten kialakulnak,
- érzékelésük, észlelésük, különösen a téri észlelés, a vizuális és akusztikus differenciálódás, a téri tájékozottság, a térbeli mozgásfejlettség, a testséma tovább differenciálódik,
- képesek kapcsolatteremtésre, együttműködésre, gyermekkel, felnőttel egyaránt,
- egyre több szabályhoz képesek alkalmazkodni, azokat betartani, szükségleteik kielégítését késleltetni,
- feladattudatuk láthatóan, érezhetően alakulóban van, ez a feladat megértésének, a feladattartás képességében, a feladatok egyre eredményesebb ellátásában nyilvánul meg,
- képesek elfogadni, megérteni az egyéni különbözőségeket.

Értelmi képességek:

Ezen belül: a kognitív szféra, a különböző pszichikus funkciók, az érzékszervi szféra és a percepció terén optimális fejlődés esetén a gyermekek:

- Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról,
- tudják nevüket, lakcímüket, szüleik foglalkozását,
- felismerik a napszakokat,
- ismerik, a gyakorlatban alkalmazni tudják a gyalogos közlekedés alapvető szabályait,
- ismerik szűkebb lakóhelyüket, a környezetükben élő állatokat, növényeket, azokat gondozni, védeni tudják elemi szinten,
- felismerik az öltözködés és az időjárás összefüggéseit,
- ismerik a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek,
- elemi mennyiségi ismereteik vannak,
- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik, a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama,
- a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik náluk a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik annak tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztás és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett elemi fogalmi gondolkodásuk is

BAPTISTA OKTATÁS

kialakulóban van.

Verbális képességek:

Ezen belül, nyelvhasználat, verbális kommunikáció terén optimális fejlődés esetén a gyermekek:

- Érthetően, folyamatosan kommunikálnak, beszélnek,
- gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthető módon, életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal képesek kifejezni,
- minden szófajt használnak,
- különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkotni tudnak,
- tisztán ejtik a magán és mássalhangzókat,
- végig tudják hallgatni és megértik mások beszédét.

A neurológiai és egyéb hátránnyal küzdő gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett korrekció mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

VI. Gyermekvédelem

Célunk: Általános értelemben az emberi jogok, óvodáról lévén szó, különösen a gyermekeket megillető jogok tiszteletben tartása.
Mindazon okok, körülmények észlelése és feltárása, amelyek a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődését hátrányosan befolyásolják vagy befolyásolhatják.
Óvodánk működtetése során minden tekintetben és viszonylatban érvényesíteni kívánjuk:

- a diszkrimináció és
- szegregációmentességet,
- a minőség elven működő neveléshez való egyenlő hozzáférés jogát.

Az Európai Uniós elvárások által is megerősítve, célunknak tekintjük a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentését a pedagógia sajátos hatásrendszerének tudatos alkalmazása révén.

Feladataink:
Az óvodai keretek között minden segítséget megadni a gyermekeknek esetleges hátrányaik csökkentéséhez, leszakadásuk megelőzése céljából.
Minden birtokunkba jutott információt a pedagógiai titoktartás szabályait betartva kezelünk. Esetlegesen szükségessé váló intézkedés esetén a gyermekvédelmi törvény előírásait betartva cselekszünk. Szükség esetén a szülőket tanáccsal látjuk el, tájékoztatjuk a nekik megfelelő szolgáltatás elérhetőségéről és ha kell az ügyintézésben is segítünk. Elsődleges célunk a szülő gyermek között kialakuló egészséges kapcsolat támogatása.
A törvényi előírások betartásával jelentési kötelezettségeinknek eleget teszünk. Az esetlegesen óvodánkba jelentkező nem magyar állampolgárságú gyermekek és szülei iránt megértéssel és toleranciával viseltetünk. Tiszteletben tartjuk étkezési, vallási és egyéb kulturális szokásaikat, hagyományaikat.
Amennyiben a család nem képes betölteni a társadalmi normák által meghatározott funkcióját, abban az esetben feladatunknak tekintjük a részleges családgondozást, a meglévő rendszer támogatását, szükség esetén segítők bevonását.
Az esetlegesen előforduló veszélyeztetettségi állapot megszüntetéséhez segítséget nyújtunk, együttműködünk a segítő szakemberekkel.
A gyermekvédelmi esetek kialakulásának megelőzése céljából minden óvodánkba járó gyermek fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérjük. Nehezen nevelhetőség helyzetének

PEDAGÓGIAI OKTATÁS

gyanúja esetén azonnal pedagógiai lépéseket teszünk, ami elsődlegesen a szülőkkel való együttműködés célirányossá tételét jelenti.
Gyermek elhelyezési perben a bíró kérésére írásban vagy szóban konkrét kérdésekre adatokat szolgáltatunk. Feladatunk ezen a téren, ismertetni a gyermek fejlődési folyamatát, gondozottságát, kapcsolatát a szülőkkel.
A gyermekbalesetek megelőzése érdekében, óvodánk egész területén folyamatosan ellenőrizzük, vizsgáljuk az általuk használt helyszíneket, tárgyakat, eszközöket.

VII. Tehetséggondozás

Célunk: A tehetség felismerése, kibontakozásának minden eszközzel való elősegítése.
Feladataink:
Értő figyelem, segítő támogatás, tér, idő, eszköz biztosítása a tehetség kibontakozása érdekében. A tehetséges gyermeket legtöbbször nem könnyű elfogadni, hiszen másságukkal kitűnnek társaik közül. A nevelés eszköztárát tudatosan alkalmazva kezeljük ezeket a helyzeteket. A tehetséges gyermeknek gyakran a családban való helyzete is problémásnak mondható. A tehetséggondozás témakörét ezért komplex módon kezeljük, a családok számára segítséget adunk.

VIII. Kapcsolataink

8.1. Családokkal való kapcsolattartás

Óvodai nevelőmunkánkat olyan speciális szolgáltatásnak tekintjük, melynek középpontjában közvetlen partnereink, elsődlegesen a gyermekek és szüleik állnak.
Kapcsolatainkban olyan együttműködésre törekszünk, ami minden tekintetben a gyermekek érdekét szolgálja. Ez nem mindig egyszerű feladat. Mi azonban kitartóak kívánunk lenni a gyermeki érdekek képviselete vonatkozásában.
A szülőkkel való együttműködés konkrét tartalmát és formáját mindig nevelési, fejlesztési céljaink határozzák meg. A személyes kapcsolatokon át, a legkülönbözőbb rendezvényekig mindent lehetséges együttműködési formaként értelmezünk és használunk. Folyamatosan figyelemmel kísérjük a szülők igényét és elégedettségét. Tapasztalatainkat elemezzük, azokat kapcsolatrendszerünk javítása céljából felhasználjuk. A családok életét segíteni kívánjuk. Szerepünket a családi nevelés kiegészítéseként értelmezzük. Feladatunknak tartjuk ugyanakkor, hogy a gyermekek valós szükségleteit családjaik tagjaival megismertessük, a fontossági sorrendet pedig elfogadtassuk. Úgy gondoljuk, hogy a gyermekeik érdekeit ismerve, a helyes szeretet gyakorlása könnyebb feladat lehet számukra.
Valljuk, a szülőknek joga van ahhoz, hogy gyermeküket belátásuk szerint neveljék. Nekünk, intézményes keretek között professzionális nevelést folytatóknak ugyanakkor kötelességünk a szülők nevelési elveit, módszereit tiszteletben tartva, a családi nevelés hiányosságait kiegyenlíteni, korrigálni. Kötelességünk továbbá a gyermekek fejlődéséről a szülőknek bármikor érdemi tájékoztatást adni. Ennek megvalósíthatósága érdekében, a gyermekek fejlődését folyamatosan követni tudó megfigyelési rendszert működtetünk.
Óvodánk célnak tekinti a szülők segítését elsődlegesen nevelési kérdésekben, előadások, kötött és kötetlen témájú beszélgetések, könyvajánlások formájában.
Szeretnénk őket abban is segíteni, hogy szülői szerepkörükben növekedjenek, önismeretük és önkontrolljuk erősödjön. Fontosnak tartjuk ezt azért, mert a mai világban könnyen eltévedhetünk, mi magunk is. A szülők jóra való törekvésében meggyőződéssel hiszünk. A világban való kiigazodás feladatában segítő társaik kívánunk lenni. Sokszor nem is sejtik a konzumvilág csapdáit, a reklámok mögött rejlő profitorientált gyermekellenességet.
Arra neveljük elsődlegesen példaadással őket, hogy a gyermekeiket soha ne hagyják semmilyen tekintetben „őrizetlenül”. A reálisan létező veszélyhelyzeteket csak állandó odafigyeléssel lehet elhárítani. Valljuk, gyakoroljuk, ez által tanítjuk is, ahol a figyelem, ott a szeretet.

PÁTRIA OKTATÁS

Azt tapasztaljuk, hogy a szülők többsége nem mer elég határozott és következetes lenni gyermekével kapcsolatban. Gyakran engednek kívánságaiknak. Ennek következményeire ráirányítjuk figyelmüket, és arra tanítjuk őket, mikor és hogyan kell „nem"-et mondani. Mert gyakran ez jelenti az igazi szeretetet.
Beszélgetéseink során megpróbáljuk az azonnali szükséglet kielégítés és a később kialakuló szenvedélybetegségek közötti összefüggést megláttatni.
Rendszeres formában, de szülői kezdeményezésre is lehetőséget teremtünk arra, hogy a szülők egymás között nevelési tapasztalataikat kicseréljék, megbeszéljék. Tapasztalataink szerint hatékony módon képesek egymás segítségére lenni.

8.2. Iskolákkal való kapcsolattartás

Kerületünk illetve a gyermekek lakóhelyéhez közeli iskolák szellemiségének és gyakorlati eredményeinek megismerésére az elmúlt évek során időt és figyelmet fordítottunk. A gyermeki fejlődésben az egységes hatásrendszer fontosságát valljuk. Ezért a szülők iskolaválasztását konkrét intézményismereti háttérrel segítjük.
Tapasztalataink szerint a szülők nincsenek tisztában azzal, hogy milyen típusú iskola, pedagógiai program jelenti az óvodai életforma folytatását. Az is fontos feladatunk, hogy a szülők megértsék, a megfelelő iskola megtalálása, milyen összefüggésben áll gyermekük iskolakezdési sikereivel.
A gyors sikereket felmutató iskolákkal szemben, a lassabban haladó, a gyermeki tempóra tekintettel lenni akaró és tudó iskolákat ajánljuk elsődlegesen a szülők figyelmébe. Ezen kívül művészetpártolók is vagyunk abban az értelemben, hogy hitünk szerint azok a gyermekek, akik magasabb óraszámban tanulnak képzőművészetet, zenét, éneklést, táncot, drámát, vagy bábjátékot, azok sikeresebben küzdenek meg az iskolai feladatokkal. Egészségesebben fejlődnek, sikeresebben veszik a tanulással szükségszerűen együtt járó akadályokat, nehézségeket.
Célunknak tekintjük, az un. „nevelő iskolák" felkutatását, azok szülői körben való elfogadtatását.
Ezekkel az iskolákkal szakmai kapcsolattartásra törekszünk. Igyekszünk velük együttműködést kialakítani és fenntartani.
Úgy érezzük, hogy az elmúlt évek során elvégzett körültekintő tájékozódó és felvilágosító munkánk következményeként minden kisgyermeket a neki leginkább megfelelő iskolába tudtuk irányítani.

8.3. Egyéb intézményekkel való kapcsolattartás

A kerületünkben működő intézményekkel, azok szakembereivel a gyermeki fejlődés segítése céljából együttműködünk.
Minden olyan esetben, amikor annak szükségét érezzük, megkeressük azokat a szakembereket, akik a gyermekek nevelése során adódó speciális helyzetekben segítségünkre tudnak lenni.

Azokon a rendezvényeiken részt veszünk, ahová meghívást kapunk és nevelési gyakorlatunkhoz segítséget kaphatunk, szakmaiságunkat növelhetjük.
Óvodánk életéről, működéséről minden olyan intézménynek vagy szervezetnek tájékoztatást adunk, akik érdeklődnek tevékenységünk iránt, és érdeklődésük nem sérti az óvodánkba járó gyermekek érdekeit.
Kapcsolatot tartunk mindazokkal az intézményekkel, szervezetekkel, akik nevelési céljaink megvalósulást, környezet és hagyományőrző terveink valóra válását a maguk sajátos eszközrendszerével segíteni tudják.

BAPTISTA OKTATÁS

Az óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott elvárásoknak megfelelően kapcsolatot tartunk azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet alatt és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermekek életében. A kapcsolattartásra vonatkozó konkrét terveinket az óvodába járó gyermekek ismeretében alakítjuk ki.
A kapcsolattartás formáit és módszereit mindig az aktuális feladatokhoz és szükségletekhez igazítjuk.
Általános alapelvként nyitott kezdeményező szerepkörünk vállalását és követését határozzuk meg önmagunk számára.

A pedagógiai program elfogadása, módosítása és hatálya

A pedagógiai program tervezetét és annak módosításait az igazgató készíti elő, és elfogadásra a nevelőtestület elé terjeszti.

A pedagógiai programot és annak módosításait a nevelőtestület a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján határozattal fogadja el. A döntéshozatal során az intézmény szervezeti és működési szabályzatában, valamint a nevelőtestület működésére vonatkozó szabályokban meghatározott határozatképességi és szavazási rendelkezéseket kell alkalmazni.

A nevelőtestület által elfogadott pedagógiai programot az igazgató hagyja jóvá.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek hatálybalépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A pedagógiai program a fenntartó egyetértésének megadását követően a legitimációs záradékban meghatározott napon lép hatályba. A nevelőtestületi elfogadás, az igazgatói jóváhagyás, a fenntartói egyetértés és a hatálybalépés időpontja egymástól eltérhet.

Az igazgató a hatályba lépett pedagógiai programot az intézmény honlapján közé teszi, és gondoskodik arról, hogy az a vezetői irodában nyomtatott formában is megtekinthető legyen.

A pedagógiai program módosítását kezdeményezheti:

- az igazgató,
- a nevelőtestület,
- a fenntartó,
- a jogszabály vagy az intézmény belső szabályzata alapján erre jogosult más szervezet.

A pedagógiai programot módosítani kell különösen:

- jogszabályváltozás esetén,
- az alapító okirat vagy az intézmény feladatainak változásakor,
- szervezeti átalakulás esetén,
- a pedagógiai célok és feladatok lényeges változásakor,
- a személyi vagy tárgyi feltételek jelentős változásakor,
- ha a fenntartó vagy a nevelőtestület a módosítást indokoltnak tartja.

A pedagógiai program módosítására ugyanazokat az elfogadási, jóváhagyási, fenntartói,

BAPTISTA OKTATÁS

egyetértési és közzétételi szabályokat kell alkalmazni, mint az új pedagógiai program elfogadására.

A pedagógiai program személyi hatálya kiterjed a Meseerdő Óvoda valamennyi gyermekére, pedagógusára, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottjára, egyéb foglalkoztatottjára, valamint a program megvalósításában közreműködő személyekre.
Jelen, a 2026. évi módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt pedagógiai program hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Meseerdő Óvoda 02./2025. iktatószámú, 2025. szeptember 1-jétől alkalmazott Helyi Nevelési Programjának korábbi szövegváltozata.

BAPTISTA OKTATÁS

Legitimációs záradék

Intézmény neve: Meseerdő Óvoda
OM azonosító: 200074
Dokumentum megnevezése: A Meseerdő Óvoda Pedagógiai Programja
Iktatószám: 3/2026

1. Nevelőtestületi elfogadás

A Meseerdő Óvoda nevelőtestülete a pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján megtárgyalta, és a 1/2026) számú nevelőtestületi határozatával elfogadta.

Az elfogadás időpontja: 2026. 08. 30.

……...
a nevelőtestületi értekezlet levezető elnökének aláírása

2. Igazgatói jóváhagyás

A Meseerdő Óvoda nevelőtestülete által elfogadott pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.

Az igazgatói jóváhagyás kelte: 2026. 08. 30.

……..
Mucsiné Balassa Bernadett megbízott igazgató

P.H.

3. Fenntartói egyetértés

A fenntartó a pedagógiai programot megismerte, és annak hatálybalépésével egyetért.

A fenntartói egyetértés alapja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése.

A fenntartói egyetértés kelte: ……

……..
a fenntartó képviselőjének aláírása

P.H.

4. Hatálybalépés

A pedagógiai program a fenntartói egyetértés megadását követően, ……
napján lép hatályba.

5. Közzététel

A pedagógiai programot az igazgató az intézmény honlapján közzétette.

A közzététel időpontja: …….

……
Mucsiné Balassa Bernadett megbízott igazgató

BAPTISTA OKTATÁS

Legitimációs záradék

Intézmény neve: Meseerdő Óvoda
OM azonosító: 200074
Dokumentum megnevezése: A Meseerdő Óvoda Pedagógiai Programja
Iktatószám: .....3/2026.....

1. Nevelőtestületi elfogadás

A Meseerdő Óvoda nevelőtestülete a pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján megtárgyalta, és a ...../2026. (.....) számú nevelőtestületi határozatával elfogadta.

Az elfogadás időpontja: .....2026. 08. 30.....

.....
a nevelőtestületi értekezlet levezető elnökének aláírása

2. Igazgatói jóváhagyás

A Meseerdő Óvoda nevelőtestülete által elfogadott pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.

Az igazgatói jóváhagyás kelte: .....2026. 08. 30.....

.....
Mucsiné Balassa Bernadett megbízott igazgató

P.H.

3. Fenntartói egyetértés

A fenntartó a pedagógiai programot megismerte, és annak hatálybalépésével egyetért.

A fenntartói egyetértés alapja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése.

A fenntartói egyetértés kelte: .....2026. 08. 30.....

.....
a fenntartó képviselőjének aláírása

P.H.

4. Hatálybalépés

A pedagógiai program a fenntartói egyetértés megadását követően, ...2026. 09. 01.....
napján lép hatályba.

5. Közzététel

A pedagógiai programot az igazgató az intézmény honlapján közzétette.

A közzététel időpontja: .....

.....
Mucsiné Balassa Bernadett megbízott igazgató

BAPTISTA OKTATÁS